

แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศ
ในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

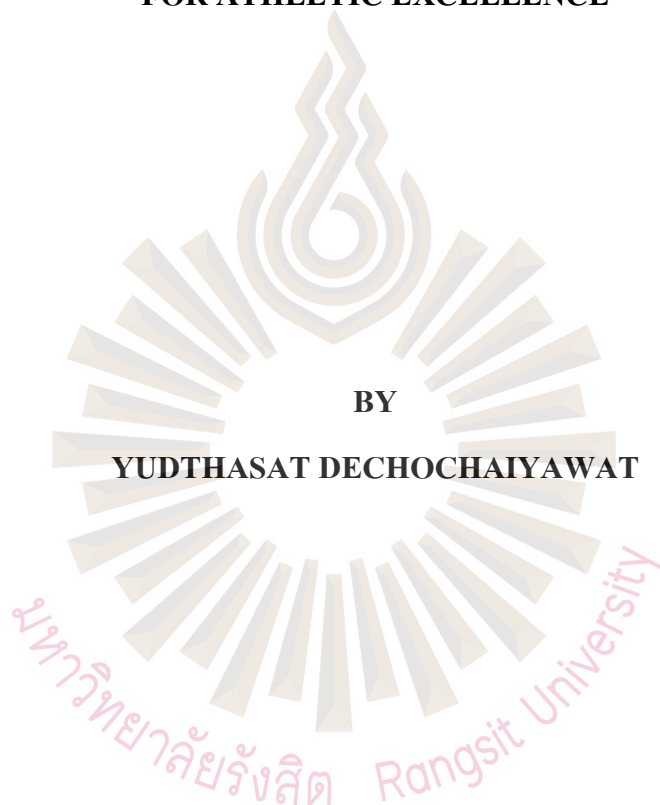

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยนิเทศศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2563

**COMMUNICATION APPROACHES OF THAILAND SWIMMING
ASSOCIATION TO PROMOTING PARTICIPATION
FOR ATHLETIC EXCELLENCE**

**BY
YUDTHASAT DECHOCHAIYAWAT**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF COMMUNICATION ARTS
COLLEGE OF COMMUNICATION ARTS**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศ
ในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

โดย

ยุทธศาสตร์ เด โขชัยวัฒน์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2563

รศ.ดร.ลักขณา คล้ายแก้ว
ประธานกรรมการสอบ

รศ.ดร.ณัฐชуда วิจิตรจามรี
กรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รศ.ดร.กฤษณ์ ทองเลิศ
กรรมการ

ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระชนธ์
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

20 กรกฎาคม 2563

Thesis entitled

**COMMUNICATION APPROACHES OF THAILAND SWIMMING
ASSOCIATION TO PROMOTING PARTICIPATION
FOR ATHLETIC EXCELLENCE**

by

YUDTHASAT DECHOCHAIYAWAT

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Communication Arts

Rangsit University
Academic Year 2020

Assoc.Prof.Lucksana Klaikao, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Assoc.Prof.Natchuda Wijitjammaree, Ph.D.
Member

Assoc.Prof.Grit Thonglert, Ph.D.
Member

Asst.Prof.Sorapong Wongtheerathorn, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Pl.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

July 20, 2020

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ที่ได้ให้คำชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือตลอดช่วงการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยที่กรุณาช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้ดำเนินไปได้ด้วยดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่น้อง ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ในวงการกีฬาว่ายน้ำทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา รวมทั้งเจ้าหน้าที่บุคลากรทุกท่าน ที่สนับสนุนด้านข้อมูล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้เกิดขึ้นได้

ขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในทุกๆ ด้านและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา ขอขอบคุณงามความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยระลึกอยู่เสมอว่า จะไม่มีความสำเร็จใดๆ เกิดขึ้นในชีวิตของผู้วิจัยได้ หากปราศจากความเพียรพยายามของตัวเอง

ยุทธศาสตร์ เดโชชัยวัฒน์

ผู้วิจัย

5806424 : ยุทธศาสตร์ เดโชชัยวัฒน์
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศ
 ในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย
 หลักสูตร : นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 15 คน จาก 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารและสมาชิกสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย 2) ผู้ฝึกสอนนักกีฬาวายน้ำ 3) นักกีฬาวายน้ำ 4) ผู้ปกครอง และ 5) นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย ได้แก่ 1) การนำเสนอองค์ความรู้และเนื้อหาข่าวสารใหม่ 2) การจัดทำเนื้อหาข่าวสารในหลากหลายช่องทาง 3) การสื่อสารด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนากีฬาวายน้ำ และปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย ได้แก่ 1) การนำนโยบายของการกีฬาแห่งประเทศไทยมาเป็นบริบทของการพัฒนาสมาคมกีฬาวายน้ำ 2) การสนับสนุนการสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำ 3) การส่งเสริมและการสร้างแรงจูงใจแก่กลุ่มเป้าหมาย

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 78 หน้า)

คำสำคัญ: แนวทางการสื่อสาร, การมีส่วนร่วม, ความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำ

5806424 : Yudhasat Dechochaiyawat
 Thesis Title : Communication Approaches of Thailand Swimming Association to Promoting Participation for Athletic Excellence
 Program : Master of Communication Arts
 Thesis Advisor : Asst.Prof.Sorapong Wongtheerathorn, Ph.D.

Abstract

This research aimed to 1) investigate communication approaches of Thailand Swimming Association to promote athletic excellence and 2) explore factors promoting participation for athletic excellence. This research was conducted on the basis of qualitative methodology. Data were collected by conducting in-depth interviews with 15 key informants from 5 groups: 1) administrators and members of Thailand Swimming Association, 2) swimming coaches, 3) swimmers, 4) parents, and 5) sports scientists. The result showed that communication approaches for athletic excellence included: 1) the presentation of the new body of knowledge and update information, 2) a variety of channels for news publication, and 3) communication conducted by swimming science specialists. Factors promoting participation for athletic excellence were: 1) the implementation of the policies of the Sports Authority of Thailand in the development of Thailand Swimming Association, 2) athletic excellence support, and 3) the improvement of motivation among the target group.

(Total 78 pages)

Keywords: Communication Approaches, Participation, Excellence in Swimming

Student's Signature ..... Thesis Advisor's Signature .....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 ปัญหาการนำวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดการสื่อสารเพื่อการพัฒนา	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	17
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและยั่งยืน	22
2.4 แนวนโยบายการสร้างความเป็นเลิศของกีฬา	30
2.5 กลยุทธ์การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร	33
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย	48
3.1 แหล่งข้อมูลวิจัย	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย	49
3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
3.4 การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	50
3.5 การตรวจสอบข้อมูล	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการวิจัย	54
4.1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	54
4.2 การสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬา ว่ายน้ำแห่งประเทศไทย	55
4.3 ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำ ของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย	61
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
5.1 สรุปผลการวิจัย	66
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	67
5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป	71
5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	72
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก แบบสัมภาษณ์	76
ประวัติผู้วิจัย	78

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

กีฬามีคุณค่าเฉพาะตัว ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการพัฒนาและสร้างสันติภาพของมวลมนุษยชาติ เป็นแหล่งหลอมรวมศักยภาพการสื่อสารที่มีพลัง สามารถเข้าถึงกลุ่มคนจำนวนมาก เพื่อเชื่อมต่อกระบวนการ ทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ หลายประเทศทั่วโลกจึงได้นำกีฬาเข้ามาเป็นเครื่องมือเพื่อนำไปสู่การ พัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การสร้างสันติภาพ การเพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาและการศึกษา การส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ รวมทั้งการใช้กีฬาเป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว (Sports Tourism) และเป็นสมาชิกที่สร้างรายได้แก่นักกีฬา (สำนักงานประมาณของรัฐสภา, 2562) แนวโน้มของการกีฬาทั้งในภาพรวมของโลกและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในเชิงบวก โดยมีพัฒนาการที่เป็นรูปธรรมและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เกิดจากการผสมผสานของค่านิยมใหม่ ในด้านทัศนคติและความตระหนักถึงการมีสุขภาพที่ดีจากการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของประชาชน และสถานการณ์โลก ที่เปลี่ยนแปลงไปอันส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน ควบคู่กับการเล็งเห็น โอกาสทางธุรกิจของผู้ประกอบการต่าง ๆ ในหลายภูมิภาค ซึ่งเป็นเสมือนปัจจัยผลักดันการพัฒนาการกีฬาให้มีแนวโน้มเจริญเติบโตในอนาคต จึงเป็นเหตุผลที่ชัดเจนว่า การกีฬาของประเทศไทยจะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งทางตรงและทางอ้อม (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)

ประเทศไทยได้นำการกีฬาเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และขีดความสามารถของประชาชนเพื่อพัฒนาประเทศ โดยนำ “การกีฬาเข้ามาเป็นส่วนสำคัญของวิถีชีวิตประชาชน ทุกภาคส่วนและเป็นกลไกสำคัญในการสร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ” โดยภาครัฐ ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งกีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาเพื่อการอาชีพ และกีฬาเพื่อคนพิการ รวมทั้งการสนับสนุนเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์การกีฬา (สำนักงานประมาณของรัฐสภา, 2562)

นอกจากนี้ยังส่งเสริมการกีฬาเพื่อสร้างรายได้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อีกทั้งส่งผลให้เกิดรูปแบบการกีฬาใหม่ ๆ ที่ตอบสนองกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันและความนิยมซึ่งชมเฉพาะกลุ่มคน นอกจากนี้ ในยุคสังคมดิจิทัลยังสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรูปแบบใหม่ รวมทั้งนวัตกรรม ทางการกีฬาเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการกีฬาและสุขภาพของประชาชน สร้างความเป็นเลิศในเส้นทางอาชีพการกีฬา และการเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมการกีฬา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการกีฬาในระยะเวลาที่ผ่านมาจากผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559) ในภาพรวมยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งมีเพียง 26 ตัวชี้วัด ที่เป็นไปตามเป้าหมาย จากทั้งหมด 51 ตัวชี้วัด โดยเฉพาะยุทธศาสตร์กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ยังไม่สามารถ บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัด (สำนักงานประมาณของรัฐบาล, 2562) กล่าวคือ มีเพียง 4 ตัวชี้วัดจาก 11 ตัวชี้วัดที่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือคิดเป็นเพียงร้อยละ 36 ของเป้าหมาย ซึ่งต่ำสุดจากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการกีฬา แห่งชาติ เนื่องจากประเทศไทยขาดบุคลากรการกีฬา โดยเฉพาะผู้ฝึกสอนที่มีศักยภาพในระดับนานาชาติ ขาดศูนย์ฝึกซ้อมกีฬา สำหรับนักกีฬาทีมชาติที่ได้มาตรฐานในระดับจังหวัด และขาดระบบที่ชัดเจนและยั่งยืน ในการพัฒนานักกีฬาจากขั้นพื้นฐานไปสู่ความเป็นเลิศ นอกจากนี้ สิ่งที่เป็นอุปสรรคสำคัญซึ่งส่งผลให้การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทยไม่เป็นอย่างต่อเนื่อง นอกจากยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงแบบเฉียบพลัน จากเทคโนโลยีความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์การกีฬาที่ต้องยกระดับการพัฒนาให้ทันสถานการณ์แล้ว ยังมีความสุดโต่งในมิติของความขัดแย้งทางการเมืองที่มีความซับซ้อนมากกว่าในอดีต เข้ามาเป็นปัจจัย สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้การบริหารพัฒนาประเทศและนโยบายการ พัฒนาด้านกีฬาเกิดการหยุดชะงัก และขาดความต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลงานของนักกีฬาทีมชาติไทยในช่วงหลาย ปีที่ผ่านมาในภาพรวมขาดความสม่ำเสมอ โดยยังไม่เห็นถึงการพัฒนาที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน (สำนักงานประมาณของรัฐบาล, 2562)

จากการทบทวนปัญหาอุปสรรคในแผนพัฒนาการกีฬา แห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559) นโยบายการพัฒนากีฬาของชาติตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2560-2565) จึงได้กำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาไว้ 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมให้เกิดความรู้และความตระหนักรู้ด้านการออกกำลังกาย และการกีฬาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมให้มวลชนมีการออกกำลังกายและมีส่วนร่วมในกิจกรรม
การกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศและต่อยอดเพื่อความสำเร็จในระดับ
อาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาอุตสาหกรรมการกีฬาเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้าง
มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การยกระดับการบริหารจัดการด้านการกีฬาให้มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาในข้อที่ 1-3 จะเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการ
กีฬาของประเทศตั้งแต่ ระดับพื้นฐาน มวลชน จนต่อยอดไปสู่ความเป็นเลิศและอาชีพ ซึ่งจะเป็นการ
สร้างรากฐานที่มั่นคงทางสุขภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน (กระทรวงการ
ท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)

ทิศทางในการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทยตามแผนพัฒนาการกีฬา
แห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560–2564) ภายใต้ยุทธศาสตร์ “การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศและต่อ
ยอดเพื่อความสำเร็จในระดับ อาชีพ” โดยมุ่งเน้นการสร้างและพัฒนานักกีฬาของชาติให้ประสบ
ความสำเร็จในการแข่งขันในระดับต่าง ๆ ทั้งใน ระดับภูมิภาค ระดับทวีป และระดับโลก เพื่อสร้าง
ชื่อเสียง เกียรติยศ และเกียรติภูมิของประเทศชาติให้ทัดเทียม กับนานาชาติสามารถสร้างควม
ภาคภูมิใจและเป็นเครื่องมือในการรวมจิตใจ เพื่อสร้างความรักความสามัคคี ของคนในชาติซึ่ง
เชื่อมโยงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นศักยภาพการกีฬา ที่มีแนวทางการ พัฒนา
มุ่งเน้น 3 เรื่อง ได้แก่ 1) พัฒนาระบบการเลือกสรรนักกีฬาที่มีความสามารถทั่วประเทศ 2) ส่งเสริม
ศูนย์ ฝึกกีฬาแห่งชาติที่มีอยู่ในพื้นที่และในประเภทกีฬาต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานสากล และ 3)
ส่งเสริมสนับสนุนการ เข้าร่วมแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติในทุกระดับ (สำนักงบประมาณของ
รัฐสภา, 2562) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ประเทศไทยได้เข้าร่วมการแข่งขัน กีฬาหลายรายการ
และนักกีฬาไทยสามารถทำผลงานได้ 19 เหรียญทอง เป็นอันดับที่ 5 ของการแข่งขันกีฬา เอเชียนยูธ
พาราเกมส์ ครั้งที่ 3 ณ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 11 เหรียญทอง เป็นอันดับที่ 12 ของการแข่งขันกีฬา
เอเชียนเกมส์ (ฤดูร้อน) ครั้งที่ 18 ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย 23 เหรียญทอง เป็นอันดับที่ 7 ของการ
แข่งขัน กีฬาเอเชียนพาราเกมส์ ครั้งที่ 12 ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และ 5 เหรียญทอง เป็นอันดับที่

11 ของการ แข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ (ฤดูร้อน) ครั้งที่ 3 ณ ประเทศอาร์เจนตินา (สำนักงบประมาณของรัฐสภา, 2562)

องค์กรกีฬาที่รับผิดชอบการบริหารกีฬาเพื่อความเลิศในหลายประเทศ ทั้งในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ ที่ประสบความสำเร็จจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ได้เน้นความสำคัญในการวางระบบการจัดการกีฬาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 10 ปี โดยนำรูปแบบสมรรถนะสูงของการจัดการกีฬา (The High Performance Model of Sport Management) ซึ่งได้ออกแบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการเพื่อเตรียมนักกีฬาโอลิมปิกอย่างมีระบบ เน้นการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาในแต่ละช่วงอายุ เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะกีฬาแต่ละประเภทกีฬาอย่างเหมาะสม สมทบ วิถีฐาน (สำนักงบประมาณของรัฐสภา, 2562) ได้กล่าวว่า การใช้โมเดลรูปแบบสมรรถนะสูงของการจัดการกีฬานั้น จำเป็นต้องมีโครงสร้างและกระบวนการจัดการพื้นฐาน 10 ข้อ ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลนักกีฬา ระบบการให้เงินอุดหนุน ระบบการคัดเลือกโค้ชกีฬา ระบบการให้เงินทุนงานวิจัยเชิงปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ระบบการคัดเลือกนักกีฬา ระบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบการอบรมบุคลากร ระบบการตรวจสอบและประเมินการพัฒนา นักกีฬา ระบบด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์ฝึกซ้อมระดับโลก ระบบเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างบุคลากรในสถาบันศึกษาและสมาคมกีฬา (สำนักงบประมาณของรัฐสภา, 2562)

สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ได้จัดแผนยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564) จัดแผนยุทธศาสตร์กีฬาว่ายน้ำ กระโดดน้ำ โปโลน้ำ และระบำใต้น้ำ โดยใช้กระบวนการวางแผนการพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายด้านกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ของการกีฬาแห่งประเทศไทย จึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ของสมาคมกีฬาว่ายน้ำ 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการของสมาคมกีฬาว่ายน้ำให้มีมาตรฐานในระดับสากล ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนากีฬากีฬาว่ายน้ำ กระโดดน้ำ โปโลน้ำ และระบำใต้น้ำ ให้เป็นที่นิยมของประชาชน ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพนักกีฬากีฬาว่ายน้ำ กระโดดน้ำ โปโลน้ำ และระบำใต้น้ำสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ เพื่อยกระดับกีฬากีฬาว่ายน้ำ กระโดดน้ำ โปโลน้ำ และระบำใต้น้ำ ให้มีมาตรฐานระดับนานาชาติ มีระบบการบริหารที่ได้มาตรฐาน ยกกระโดด กีฬาว่ายน้ำ กระโดดน้ำ โปโลน้ำ และระบำใต้น้ำ ให้เป็นที่นิยมของประชาชน และพัฒนานักกีฬาและบุคลากรกีฬาว่ายน้ำ กระโดดน้ำ โปโลน้ำ และระบำใต้น้ำ ให้มีความสามารถสูง (สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย, 2561)

ปัจจุบันกีฬาว่ายน้ำในประเทศไทยได้รับความสนใจจากประชาชนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุกีฬาว่ายน้ำไว้ในหลักสูตรเกือบทุกระดับ มีการจัดการแข่งขันตลอดทั้งปีทั้งในระดับชาติ อาทิ กีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งชาติ กีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬาแห่งชาติ กีฬาชิงแชมป์ประเทศไทย และระดับนานาชาติ ได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์ กีฬาชิงแชมป์โลก และกีฬาเยาวชนโอลิมปิก (ชลวัฒน์ โพธิ์ด้วง, 2558) โดยในปี 2561 พลโทสมควร วงษ์เวียงจันทร์ เลขาธิการสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยในขณะนั้น (วารสารสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย, 2561) กล่าวว่า “ผลการแข่งขันระดับนานาชาติ ยังไม่มีความโดดเด่น โดยเฉพาะกีฬาเอเชียนเกมส์ สถิติของนักกีฬาดำกว่าสถิติที่ทำไว้ช่วงการคัดเลือก สาเหตุหนึ่งอาจจะมาจากการแยกกัน ฝึกซ้อมตามสโมสรที่ตนสังกัด ดังนั้นเป็นหน้าที่ของสมาคมฯ ที่จะต้องพิจารณาแก้ไขปัญหา โดยหาแนวทางร่วมกันกับผู้ฝึกสอนจากสโมสรต่าง ๆ และทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักกีฬาแบบรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลการฝึกซ้อมจากนักกีฬาดำแบบที่มีผลงานจากรายการแข่งขันเอเชียนเกมส์ ในอดีต อาทิ รัฐพงศ์ ศิริสานนท์ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนา นักว่ายน้ำให้มีพัฒนาการมากขึ้น และจัดทำเป็นแผนอย่างชัดเจน ในปีพ.ศ.2562 ส่วนการแข่งขันว่ายน้ำภายในประเทศ อาจจะต้องพิจารณารายการแข่งขัน ที่จัดทำโดยสมาคมฯ ให้มีการเว้นระยะจากตารางการแข่งขันอื่น ๆ ในประเทศ อาทิ กีฬาแห่งชาติ เพื่อให้ให้นักกีฬา ได้มีโอกาสพักไม่เกิดอาการล้าจนเกินไป” แม้ว่าผลงานด้านเหรียญรางวัลของกีฬาว่ายน้ำยังไม่ บรรลุเป้าหมาย แต่ในส่วนของพัฒนานักกีฬายังคงดำเนินอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ โครงการทดสอบเวลาของนักกีฬาว่ายน้ำทุก 3 เดือน นอกจากนี้ยังจ้างผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่น เพื่อจัดทำหลักสูตรต้นแบบ การจัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักกีฬาว่ายน้ำ และให้คำแนะนำแก่ผู้ฝึกสอนจากสโมสรต่าง ๆ ที่มีนักกีฬาทีมชาติสังกัดอยู่จำนวน 32 สโมสร (วารสารสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย, 2561)

สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยจะมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานต่างๆหลายอย่างภายในองค์กร มีการจัดทำข้อมูลนักกีฬาและสถิติต่าง ๆ รายบุคคล ผลักดันวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนานักกีฬา แต่ผลงานเหล่านี้ ยังไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลได้ทันทีแม้ว่าจะเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของการพัฒนาและการตอบโจทย์ การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนานักกีฬาสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย 2560 - 2563 (วารสารสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย, 2561)

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาโดยภาพรวมของผลงานนักกีฬาว่ายน้ำในระดับชาติ และนานาชาติยังเป็นประเด็นปัญหาที่ยังไม่สามารถพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของการกีฬา

แห่งประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งเป็นประเด็นที่มีความน่าสนใจนี้เชื่อมโยงกับการสื่อสารเพื่อเข้าถึงผู้ที่มีความเกี่ยวข้องต่อการพัฒนากีฬาวายน้ำให้มีความเป็นเลิศทั้งในระดับต้น และเป้าหมายในระยะยาวได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย เพื่อที่สามารถให้เกิดความรู้ความเข้าใจทางการสื่อสารของความเป็นเลิศ ของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย เพื่อปัจจัยของการมีส่วนร่วมของกีฬาวายน้ำสู่ความเป็นเลิศ

ทั้งนี้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทางสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทยได้จัดมีการจัดการแข่งขันต่าง ๆ เพื่อเชิญชวน กระตุ้นให้มีนักกีฬาหน้าใหม่ และให้ประชาชนติดตามการแข่งขัน เพื่อสนับสนุนให้กีฬาวายน้ำเป็นกีฬายอดนิยมเช่นเดียวกับ กีฬาฟุตบอล หรือกีฬาวอลเลย์บอล ทั้งนี้สหพันธ์กีฬาวายน้ำนานาชาติ FINA สนับสนุนสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย ในการจัดทำ “โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกีฬาทงน้ำ” ให้การสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 25,000 ดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้สมาคมฯ พัฒนาระบบฐานข้อมูลสโมสรสมาชิก นักกีฬา และบุคลากรทางการกีฬาอื่น ๆ รวมทั้งการพัฒนาเว็บไซต์บริการแก่สโมสรสมาชิกและบุคคลทั่วไปให้ใช้งานง่ายและเป็นไปตามมาตรฐานสากล (สมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย, 2561)

1.2 ปัญหาการนำวิจัย

1.2.1 แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย มีลักษณะอย่างไร

1.2.2 ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทยเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาแนวทางในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย

1.3.2 เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวายน้ำของสมาคมกีฬาวายน้ำแห่งประเทศไทย

กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ หมายถึง กีฬาที่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักกีฬามีศักยภาพในการพัฒนาตนเองและมีความสามารถในการเข้าแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ โดยมีการอำนวยความสะดวกสถานที่ฝึกซ้อมและจัดให้มีการฝึกซ้อม เป็นต้น

สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย หมายถึง องค์กรรัฐวิสาหกิจที่ก่อตั้งขึ้นภายใต้การดูแลของการกีฬาแห่งประเทศไทย ได้มีการนำแนวความคิดและนโยบายของการกีฬาแห่งประเทศไทยมาพัฒนาในด้านกีฬาว่ายน้ำ เพื่อส่งเสริมนักกีฬาไทยให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ

กีฬาว่ายน้ำ หมายถึง กิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่ถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง เพราะมนุษย์สามารถว่ายน้ำได้ตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ ต่อมาได้วิวัฒนาการจนเกิดมีการแข่งขัน และเกิดรูปแบบในการว่ายน้ำท่าต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามรายการ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดการสื่อสารเพื่อการพัฒนา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและยั่งยืน
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการสร้างความเป็นเลิศของกีฬา
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

ความหมายของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

เดชพันธุ์ ประวิชัย (2543) กล่าวว่า การสื่อสารเพื่อการพัฒนา หมายถึง การสื่อสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้กระบวนการพัฒนาบรรลุเป้าหมาย เป็นการสื่อสารในเชิงประยุกต์ ที่มีหลักการและแนวทางการปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและแนวความคิดต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาซึ่งจะต้องผสมผสานการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ อย่างมีระบบ เพื่อโน้มน้าวให้ประชาชนสนใจในประเด็นปัญหาเฉพาะเรื่อง รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหานี้ด้วย

เกศินี จุฑาวิจิตร (2542) กล่าวว่า การสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือ การสื่อสารที่ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา และถึงแม้ว่าเราจะพิจารณาการสื่อสารในฐานะที่เป็นเครื่องมือของการพัฒนา แต่เราก็ไม่อาจที่จะมองการสื่อสารในฐานะที่เป็นปัจจัยโดด ๆ ได้ เพราะความเป็นจริงในแต่

ละท้องถิ่นยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เราต้องพิจารณาไปด้วย อันได้แก่ ระบบวัฒนธรรม ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรในท้องถิ่นและเครือข่ายการสื่อสาร

Roger (1977) กล่าวว่า การสื่อสารเพื่อการพัฒนา หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ความคิดใหม่ หรือนวัตกรรมจากผู้ส่งสาร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้ทัศนคติและเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ของผู้รับสาร

Servaes (2003) กล่าวว่า การสื่อสารเพื่อการพัฒนาเป็นการแบ่งปันความรู้เพื่อบรรลุถึงข้อยุติ เกี่ยวกับการปฏิบัติ โดยพิจารณาถึงความสนใจความต้องการและขีดความสามารถของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงเป็นกระบวนการสังคมอย่างหนึ่ง โดยสรุปการสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือ การสื่อสารที่มีเป้าหมายเพื่อการส่งเสริมและขยายการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้ดำเนินไปได้อย่างสะดวก โดยการสื่อสารนี้จะทำหน้าที่เป็นกลไกผลักดัน ให้งานการพัฒนาเกิดความก้าวหน้าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ รวมทั้งยังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้และทัศนคติของผู้รับสารด้วยกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

บุญเลิศ สุกดิลก (2548) กล่าวว่า กระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือ กระบวนการสื่อสารเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีจุดสิ้นสุด เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำเรื่อย ๆ ไปไม่จบสิ้น โดยเป้าหมายสำคัญคือความเข้าใจร่วมกันของผู้อยู่ในกระบวนการสื่อสารนั้น ๆ

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาไว้ว่า นักวิเคราะห์ทางการสื่อสารได้ให้ความสำคัญในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1) แหล่งสื่อสาร (Communication Source) ซึ่งอาจเป็นบุคคล หรือสถาบัน
- 2) สาร (Message) หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต การควบคุมโรคและแมลง การวางแผนครอบครัว การพัฒนาสุขภาพ การอนุรักษ์ป่าไม้ การพัฒนาการเกษตร เป็นต้น
- 3) ช่องทาง (Channel) อาจเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล หรือโดยสื่อมวลชน หรือทั้งสองอย่างร่วมกัน
- 4) ผู้รับสาร (Receiver) เช่น ชานาแม่บ้าน หน่วยงานพัฒนา หรือผู้ที่ใช้ข้อมูลข่าวสารเป็นลำดับสุดท้าย

5) ผลกระทบ (Effect) ซึ่งอาจสร้างความตระหนักรับรู้ ทศนคติเกี่ยวกับข้อมูล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอื่น ๆ

ซึ่งหากเราพิจารณากระบวนการของการสื่อสารเพื่อพัฒนาดังกล่าว ก็จะพบว่าตรงกับ หลักการสื่อสารของลาสเวลล์ ที่ได้อธิบายกระบวนการสื่อสารไว้ว่า ใครพูดอะไร กับใคร ด้วยวิธีใด และเกิดผลอย่างไร (Who says what to whom through which Channels and what effect?)

ใคร (Who) หมายถึง แหล่งสารหรือผู้ทำหน้าที่สื่อสาร

อะไร (What) หมายถึง ข้อมูลซึ่งถูกถ่ายทอดโดยผู้สื่อสารไปยังผู้รับสารหรือผู้นำ

กับใคร (To Whom) หมายถึง ผู้รับสารหรือผู้ฟัง ซึ่งครอบคลุมถึงใคร อยู่ที่ไหน ต้องการข่าวสารชนิดใด มีทัศนคติ ความชอบ สภาพเศรษฐกิจ สังคม หรือวัฒนธรรมอย่างไร ซึ่งผู้สื่อสารจะต้องสามารถตอบคำถามดังกล่าวข้างต้น ได้

ช่องทางใด (Channel) หมายถึง วิธีการที่ถูกนำมาใช้ในการส่งข่าวสาร อาจจะเป็น สื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ ใบบลิว สื่อบุคคล หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผลกระทบ (Effect) หมายถึง สัมฤทธิ์ผลของการสื่อสาร ซึ่งอาจใช้มาตรการอย่างใด อย่างหนึ่งเพื่อวัดผลความสำเร็จนั้น ซึ่งโดยทั่วไปผลกระทบของการสื่อสารมักหมายถึงการที่ผู้รับสารได้รับข้อมูลและมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิดหรือพฤติกรรม

กล่าวโดยสรุปกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือกระบวนการของการถ่ายทอดสารจาก บุคคลฝ่ายหนึ่งที่เราเรียกว่าผู้ส่งสาร ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งที่เราเรียกว่าผู้รับสาร โดยผ่านสื่อและจะ เกิดผลกระทบอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นผลกระทบทางด้านความคิดหรือพฤติกรรมก็ได้

ลักษณะของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

เสถียร เชยประทับ (2540) กล่าวว่า การสื่อสารที่เป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาอย่าง แท้จริงควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) ต้องให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อสาร ประชาชนต้องเข้ามา เกี่ยวข้องทั้งในฐานะผู้รับสารและผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน และผลิตเนื้อหาของสื่อสารเพื่อ การพัฒนา ควรมีลักษณะที่ผู้รับสารสามารถควบคุมกระบวนการสื่อสารได้มากกว่าที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบัน และผู้ส่งสารสามารถควบคุมกระบวนการสื่อสารได้น้อยลง ในปัจจุบันผู้ทำหน้าที่ส่งสารคือ ผู้กำหนดกิจกรรมการสื่อสารว่าจะเกิดขึ้นที่ใดอย่างไรเมื่อไรและความถี่เป็นอย่างไร

2) ต้องเป็นการผลิตในท้องถิ่น ปัจจัยที่สำคัญของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือ เนื้อหาของสื่อควรได้รับการจัดทำขึ้นในท้องถิ่น เนื้อหาที่ผลิตในท้องถิ่นจะเป็นสิ่งที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพราะเกี่ยวข้องกับโดยตรงและเข้ากับสภาพของผู้รับสาร การผลิตสื่อต้องเริ่มจากสภาพความเป็นจริงที่มีอยู่และต้องมีลักษณะสอดคล้องกับสิ่งที่ชุมชนมี เช่น ด้านการผลิตสื่อควรใช้วัสดุจากท้องถิ่น เทคโนโลยีจากท้องถิ่นเพื่อตลาดท้องถิ่น เพราะลักษณะที่สอดคล้องกับความจริงและความต้องการของชุมชน จะทำให้สื่อในแต่ละชุมชนมีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง

3) ต้องสนับสนุนบทบาทเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการพัฒนา คือระบบการทำงานของเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่เหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนา แต่มีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้ไม่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่

4) ด้านมนุษยธรรม การสื่อสารต้องมีมนุษยธรรม ความหมายการสื่อสารและการใช้สื่อต้องถือเอาคนเป็นเป้าหมายไม่ใช่เอาเทคโนโลยีหรือผลกำไรเป็นเป้าหมาย

5) ด้านคุณค่าการสื่อสารและการใช้สื่อต้องช่วยให้ประชาชนเชื่อมั่นในระบบคุณค่าดั้งเดิมอันดีงามที่ตนมีอยู่ หากจะมีการเปลี่ยนแปลงอันใดการเปลี่ยนแปลงนั้นต้องสอดคล้องกับคุณค่าเดิม

6) ด้านการสร้างความเข้าใจการใช้สื่อต้องช่วยให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของตนเอง เช่น ชาวบ้านจำเป็นต้องรู้ว่าเหตุใดในหมู่บ้านของตนจึงแห้งแล้งทั้งๆที่ในอดีตเคยสมบูรณ์ การรู้สาเหตุที่แท้จริงนั้น เป็นก้าวสั้นๆ ก้าวหนึ่ง แต่เป็นก้าวที่สำคัญที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

7) ด้านความเป็นชุมชน การใช้สื่อจะต้องเป็นหนทางที่ทำให้ประชาชนเข้าใจความหมายของการเป็นชุมชนอย่างแท้จริงและในขอบเขตที่กว้างขึ้น

เกศินี จุฑาวิจิตร (2542) กล่าวถึงลักษณะของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา ในฐานะที่การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการพัฒนาว่า สังคมที่มีการสื่อสารที่ดีควรมีเครือข่ายการสื่อสารประเภทต่างๆ ที่ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายได้กว้างขวาง ทำให้ประชาชนสื่อสารกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วทั้งภายในและภายนอกตัวหมู่บ้านตำบล หรืออำเภอ ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวสารได้เท่าทันเหตุการณ์ และแม้ว่าเราจะพิจารณาการสื่อสารในฐานะที่เป็นเครื่องมือของการพัฒนา แต่เราก็ไม่อาจที่จะมองการสื่อสารในฐานะที่เป็นปัจจัยใด ๆ ได้เพราะความเป็นจริงในแต่ละท้องถิ่น ยังมีปัจจัยอื่นๆที่เราต้องพิจารณาร่วมด้วย

ประเภทของสื่อที่ใช้ในการพัฒนา

เดซพันท์ ประวิชัย (2543) กล่าวว่าโดยทั่วไปแล้วสื่อสำคัญที่มักถูกนำมาใช้ในการสื่อสารเพื่อการพัฒนาหรือการสื่อสารเพื่อการเผยแพร่นวัตกรรมจะได้แก่

1) สื่อมวลชน หน้าที่ของสื่อมวลชนที่สำคัญในการเผยแพร่ นวัตกรรมก็คือความสามารถในการกระจายข่าวสารออกไปในวงกว้างและเหมาะสมต่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะเหตุว่านวัตกรรมเป็นเรื่องแปลกใหม่ เป็นความรู้ครั้งแรก จึงเป็นบทบาทที่เป็นความคาดหวังต่อสื่อมวลชนในการนำเสนอไปยังผู้รับสาร และด้วยเหตุที่ว่าโครงสร้างและการดำเนินงานของสื่อมวลชนนั้น ไม่ได้คำนึงความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ดังนั้นจึงมักเป็นสารที่ต้องทำให้เข้าใจง่าย เป็นเรื่องกว้าง ๆ โดยเหมาะกับการสื่อสารแบบทางเดียว

2) สื่อบุคคล โดยทั่วไปแล้ว สื่อบุคคลในการสื่อสารนวัตกรรมสามารถจัดแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะคือ

2.1) นวัตกรรม (Innovators) หมายถึง นักทฤษฎี นักประดิษฐ์ นักวางแผน ส่วนใหญ่แล้วนวัตกรรมมักเป็นนักการเมืองและนักวิชาการ

2.2) นักการสื่อสารหลัก (Key Communication) หมายถึง นักปฏิบัติการที่รับเอานวัตกรรมไปเผยแพร่แก่ชาวบ้าน เป็นตัวเชื่อมระหว่างหลักการนโยบายและหลักวิชาการสังคมท้องถิ่น ตัวอย่างของนักสื่อสาร เช่น ข้าราชการ

2.3) ผู้มีอิทธิพล (Influential) สื่อบุคคลกลุ่มนี้มักเป็นผู้นำในท้องถิ่นที่สามารถโน้มน้าว หรือสื่อกับชาวบ้านให้ยอมรับนวัตกรรมนั้น ๆ ตัวอย่างของผู้มีอิทธิพล เช่น พัฒนาการ กำนัน ครู

ปรมะ สตะเวทิน (2540) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับการพัฒนาสังคม ในขณะที่ประเทศกำลังดำเนินการพัฒนา หรือในขณะที่กระบวนการพัฒนาสังคมหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม (Social Change Process) กำลังดำเนินไปนั้น หน้าที่ที่สำคัญของการสื่อสารในสังคมก็คือหน้าที่ในการให้ข่าวสาร (Informative Function) หน้าที่ในการชักจูงใจ (Persuasive Function) และหน้าที่ในการให้ความรู้ (Educational Function) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม (Complement) สนับสนุน (Facilitate) และขยาย (Extend) งานพัฒนา (Development Activities) การสื่อสารในลักษณะนี้เรียกว่าการสื่อสารเพื่อการพัฒนา (Development Communication) ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

1) การให้ข่าวสารในการพัฒนาประเทศนั้น ประชาชนจะต้องได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์และอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนจึงมีบทบาทดังนี้

1.1) การส่งเสริมให้เกิดความรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ สื่อมวลชนจะนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และทำให้ทราบว่าคุณค่าหรือสังคมอื่นเป็นอย่างไร

1.2) การชักจูงประชาชนมาสู่จุดสนใจ สื่อมวลชนจะเป็นตัวการสำคัญในการนำเรื่องต่าง ๆ มาทำให้เป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับประชาชน โดยทำให้ความสนใจของประชาชนถูกหันเหไปสู่เรื่องของการพัฒนา

1.3) การยกระดับความปรารถนาของประชาชน สื่อมวลชนสามารถสร้างความปรารถนาในสิ่งที่ดีกว่าเดิมทั้งในระดับบุคคล และระดับประเทศและตั้งใจที่จะทำให้ได้มาซึ่งความปรารถนานั้น

1.4) การสร้างบรรยากาศของการพัฒนา สื่อมวลชนมีส่วนสำคัญในการให้ข่าวสารแก่ประชาชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในด้านการพัฒนา โดยการแสดงให้เห็นเทคโนโลยีที่ทันสมัยและชีวิตในสังคมที่พัฒนา อันจะทำให้ประชาชนมีสายตาที่กว้างไกลและย้อนมาเปรียบเทียบกับตัวเองเพื่อกำหนดทิศทางในอนาคต

2) การจูงใจบทบาทของสื่อมวลชนในประเทศกำลังพัฒนา คือ การจูงใจให้ประชาชนเปลี่ยนวิถีชีวิตและตัดสินใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาอย่างจริงจัง ด้วยการแสดงความคิดเห็นสนับสนุนโครงการพัฒนาของรัฐบาลและชี้ในการตัดสินใจของประชาชนโดยมีบทบาทดังนี้

2.1) เป็นแหล่งข่าวสารสำหรับการสื่อสารระหว่างบุคคลการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้ประชาชน หรือผู้ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ได้รับเอาข่าวสารไปถ่ายทอดอีกต่อหนึ่งซึ่งจะทำให้การตัดสินใจได้ดีขึ้น

2.2) สร้างสถานภาพให้แก่บุคคล สื่อมวลชนสามารถสร้างชื่อเสียงและสถานภาพทางสังคมให้แก่บุคคลได้โดยอาจจะกล่าวยกย่องหรืออื่น ๆ ถึงอยู่เสมอ ซึ่งจะทำให้ความคิดและนโยบายของบุคคลเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือ การให้ความสนใจของสื่อมวลชนต่อโครงการพัฒนาต่าง ๆ จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมในการพัฒนาอันจะทำให้บุคคลนั้นได้รับสถานภาพไปด้วย

2.3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดการพูดคุยกันและแสดงความคิดเห็นออกมา เพื่อสะท้อนไปยังรัฐบาลให้นำไปพิจารณากำหนดนโยบายในการพัฒนาประเทศ

2.4) ปลุกฝังบรรทัดฐานของสังคม สื่อมวลชนมีบทบาทในการเผยแพร่บรรทัดฐานที่ดีของสังคม และการหลีกเลี่ยงบรรทัดฐานอย่างรุนแรงให้ประชาชนทราบ เพื่อช่วยให้สังคมอยู่ในกรอบหรือบรรทัดฐาน

2.5) ช่วยปลุกฝังให้มีระสนิยมที่ดี สื่อมวลชนสามารถสร้างความคุ้นเคยกับสิ่งต่าง ๆ แก่ประชาชน เช่นดนตรี ศิลปะ อันมีผลต่อรสนิยมของบุคคลในประเทศที่กำลังพัฒนา วัฒนธรรมเป็นสะพานเชื่อมโยงที่ดีที่สุดของประชาชนในชาติ

2.6) เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่ฝังแน่นในการพัฒนาประเทศ สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติใหม่ ๆ หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่ฝังแน่น รวมทั้งเบี่ยงเบนทัศนคติเดิมได้ เพราะถ้าประชาชนมีความรู้สึว่าการปฏิบัตินั้นไม่แตกต่างจากการปฏิบัติอันเดิม ทัศนคติเดิม หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย จะทำให้เกิดการยอมรับได้ง่ายขึ้น

2.7) การให้การศึกษาในการพัฒนาประเทศ เมื่อประชาชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาจนเกิดความรู้สึทงะเขอะทะยาน และตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต หน้าที่ต่อไปของรัฐบาลคือการศึกษาและให้ความรู้แก่ประชาชน ในเรื่องการอ่านออกเขียนได้ การเมืองการปกครอง การสาธารณสุข การเกษตรการช่าง ซึ่งการสื่อสารโดยเฉพาะสื่อมวลชนสามารถให้ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการปรับตัวของประชาชนให้เข้ากับการพัฒนาประเทศได้

กล่าวโดยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือแนวคิดที่พยายามแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาในเรื่องใด ๆ หรือระดับใด ๆ ไม่ว่าจะป็นระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยเรื่องของการสื่อสารเข้ามาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ผู้ส่งสารต้องการ

กมลรัฐ อินทรทัศน์ (2547) กล่าวว่าประสิทธิผลของการสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการวางแผนงานอย่างเหมาะสม เพราะการสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะเน้นเรื่องกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางกายทางจิตหรือทางสังคม ดังนั้นการวางแผนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่ดีจึงต้องคำนึงทั้งคนและสังคมเป็นหลัก

การสื่อสารเป็นการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน บทบาทของการสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง ผู้การพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด โดยมีการติดต่อสื่อสารต่อกัน มีการเอื้อเฟื้อต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันและมีการจัดการที่ดี และที่ขาดไม่ได้คือ ความก้าวหน้าทาง

เทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบัน ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ได้ทั่วโลก ถ้าจะกล่าวถึง “สื่อการพัฒนาการ” หรือ “นิเทศศาสตร์พัฒนาการ” หรือ “สื่อการเพื่อการพัฒนา” แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า “Development Communication” โดยทั่วไป การสื่อสารเพื่อการพัฒนา หมายถึง การนำเอาสื่อสารทุกรูปแบบมาช่วยส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพัฒนาประเทศ ได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยนั้นมีความจำเป็นเร่งด่วนจะต้องกระตุ้น และเร่งเร้ากระบวนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ ผู้วางแผนและนโยบายเห็นว่า การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้กระบวนการพัฒนาประเทศสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สื่อสารการพัฒนา ยังมีคำอื่นที่ใกล้เคียง เช่น สื่อสารเพื่อสนับสนุนการพัฒนา (Development Support Communication) ซึ่งเน้นการใช้สื่อเพื่อสนับสนุน โครงการพัฒนา โดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมทั่วไป แนวทางนี้อาจเฉพาะเจาะจงมากเกินไป แต่มีประโยชน์อย่างมากตรงที่กำหนดทิศทางการปฏิบัติไว้ชัดเจนว่า การสื่อสารสามารถช่วยสนับสนุน โครงการพัฒนาอย่างได้ผล อีกคำหนึ่งคือ “สื่อสารพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์” (Development Communication) ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาความรู้สึกรู้จักคิด และสติปัญญาภายในของบุคคล โดยเฉพาะวัยเด็ก (Child’s Cognitive Development)

สื่อสารเพื่อการพัฒนา ครอบคลุมถึงการนำทรัพยากรการสื่อสารทุกรูปแบบมาใช้เพื่อส่งเสริมกระบวนการพัฒนาประเทศหรือเปลี่ยนแปลงสังคม ปัญหาอื่นที่เราต้องเผชิญ คือ จะต้องกำหนดขอบเขตความหมายของคำต่างๆที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน โดยเฉพาะ “การเปลี่ยนแปลงทางสังคม” (Social Change) “ความทันสมัย” (Modernization) ขอบเขตของสื่อสารพัฒนานั้น ควรจำกัดอยู่เฉพาะการพัฒนาประเทศเท่านั้นหรือไม่ น่าจะขยายถึง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วย โดยถือว่าการพัฒนาประเทศเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงสังคม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางบวก (จุฑารัตน์ โสดาศรี, 2558)

นักปรัชญาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมไว้เช่น

Cooley (2009 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ โสดาศรี, 2558) เห็นว่า สื่อมวลชนเป็นอุปกรณ์สำคัญที่ช่วยให้สังคมมนุษย์ขยายตัวออกไป สื่อมวลชนทำให้สังคมมีชีวิต มีวิญญาณ สามารถตัดสินใจ และรู้วิธีแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้และสุดท้าย สื่อมวลชนจะนำไปสู่สังคมมวลชน

จากการศึกษาแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปความหมายการสื่อสารเพื่อการพัฒนาในความหมายกว้าง หมายถึง การสื่อสารเป็นอุปกรณ์สำคัญที่ช่วยให้สังคมมนุษย์ขยายตัวออกไป มีชีวิต มีความรู้ มีการเปลี่ยนแปลงในหลายแง่หลายมุม ประชาชนทั่วไปสามารถเรียนรู้ สามารถตัดสินใจ และเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้จากการสื่อสาร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.2.1 ความสำคัญและความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิดซึ่งเป็นการสื่อสารสองทางระหว่างบุคคลกลุ่มบุคคลชุมชนหรือองค์การในการดำเนินกิจกรรม กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมทั้งเป็นการและไม่เป็นการซึ่งการมีส่วนร่วมจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาร่วมคิดร่วมตัดสินใจร่วมกันดำเนินการและร่วมรับผลประโยชน์โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันของกลุ่มและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วย (ยุพาพร รูปงาม, 2545)

การให้ความหมายคำจำกัดความการมีส่วนร่วมมีมากมายหลายทัศนคติมีทั้งความหมายกว้างและความหมายแคบในบริบทของลักษณะงานในแง่มุมมองประเด็นต่าง ๆ แต่ก็ไปในทิศทางเดียวกันในแง่ของการพัฒนาการมีส่วนร่วมหมายถึงกระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริมชักนำและสร้างโอกาสให้กับประชาชนทางส่วนบุคคลกลุ่มชนชมรมสมาคมมูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครเข้ามามีบทบาทในการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลาย ๆ เรื่องแล้วแต่กรณี

ยุพาพร รูปงาม (2545) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่าคือกระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาร่วมคิดตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคลแก้ไขปัญหาพร้อมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ความหมายด้านการดำเนินงาน โครงการการมีส่วนร่วมหมายถึงการทำงานร่วมกันกับกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ โดยกระทำการงานดังกล่าวในห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่ทรงประสิทธิภาพโดยให้ผู้เข้าร่วมได้ใช้ความคิดความรู้ความสามารถแรงงานสนับสนุน

หรือจัดการทรัพยากรเช่นเงินทุนวัสดุในกิจกรรมการพัฒนาส่วนความหมายในด้านการจัดการ หมายถึงการที่กลุ่มของประชาชนก่อให้เกิดการรวมตัวที่สามารถจะกระทำการตัดสินใจใช้ทรัพยากร และมีความรับผิดชอบในกิจกรรมที่กระทำโดยกลุ่มในประเด็นการตัดสินใจหมายถึงเป็นการเข้าร่วมอย่างแข็งขันของประชาชนในการดำเนินการตัดสินใจในทุกระดับและทุกรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองและโดยเฉพาะในบริบทของกระบวนการวางแผนที่มีการ กำหนดรูปแบบ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้อง ดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทางทำให้เกิดความมีส่วนร่วม รับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วมคือ การที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆหรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยมาเข้าร่วม ด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้นเป็นไปอย่างมีสภาพเสมอภาคไม่ใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่ เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ

การมีส่วนร่วมหมายถึงการเข้าร่วมอย่างแข็งขันและเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบการมีส่วนร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียต้องการที่สุดนั้นจากการได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นกว่าสิ่งที่ทำไปนั้น จะตรงกับความต้องการที่แท้จริงและมั่นใจมากขึ้นว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้า กัน และความหมายของการมีส่วนร่วมหมายถึงกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการดำเนินงานพัฒนาในลักษณะของการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมตั้งแต่การเข้าร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติร่วมรับผลประโยชน์และร่วมติดตามการประเมินผลในรูปของชุมชนที่ได้ประโยชน์หรือ ผลกระทบโดยตรงจากการพัฒนา

จากการศึกษาคำจำกัดความแนวความคิดข้างต้นสามารถสรุปความหมายการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในความหมายกว้างหมายถึงการทำงานร่วมกัน กับกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยเปิด โอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมกระทำการตัดสินใจใช้ทรัพยากรและมีความรับผิดชอบใน

กิจกรรมที่กระทำโดยกลุ่มให้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาการตัดสินใจการร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเองการมีส่วนร่วมจึงเป็นหัวใจของการส่งเสริมเสริมสร้างพลังงานทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วยสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ขอนิยามคำว่าความร่วมมือของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การหมายถึงการส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามา มีบทบาทหรือส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในการร่วมคิดร่วมขอปัญหาพร้อมวางแผนร่วมดำเนินการร่วมตัดสินใจร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินงานรวมทั้งร่วมรับผลประโยชน์หรือผลกระทบจากการพัฒนา

2.2.2 แนวคิดลักษณะการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถจำแนกตามลักษณะงานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการได้หลายลักษณะทั้งในด้านบริหารจัดการด้านการเมืองการพัฒนาชุมชนรวมถึงด้านบริบทของการมีส่วนร่วมซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้หลักหลายประการได้แก่

ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนทางด้านการเมือง (ชินรัมย์ สมสืบ, 2539) แบ่งกรณีการมีส่วนร่วมเป็น 3 ประเภทคือ

1) การมีส่วนร่วมในระดับแนวนอน (Horizontal Forms of Participation) เป็นการมีส่วนร่วมแบบดั้งเดิมที่กำหนดโดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือพฤติกรรมทางการเมือง เช่นการเลือกตั้งการณรงค์หาเสียงกิจกรรมกลุ่มผลประโยชน์การแนะนำชักชวนการมีส่วนร่วมแบบนี้ประชาชนจะเข้ามามีส่วนในความพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจต่าง ๆ

2) การมีส่วนร่วมในแนวตั้ง (Vertical Forms of Participation) เกิดในช่วงต่อจากแบบที่ 1 การมีส่วนร่วมในแนวตั้งเป็นการที่ประชาชนมีความสัมพันธ์ในเรื่องต่าง ๆ กับผู้นำหรือเจ้าหน้าที่เพื่อได้รับผลประโยชน์จากกันและกัน

3) การมีส่วนร่วมในการบริหาร (Participation in Administrative Process) เป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นทั้งแนวนอนและแนวตั้ง อาจเป็นการออกแบบของกิจกรรมที่กลุ่มผลประโยชน์กำหนดการตัดสินใจในการบริหารหรือแลกเปลี่ยนแต่มีการเข้าไปร่วมมากกว่า 2 แบบข้างต้นเช่นการตัดสินใจยอมรับเทคโนโลยีการวางแผนทำกิจกรรมร่วมกัน

ในขณะเดียวกัน ได้กล่าวถึงลักษณะหรือมิติของการมีส่วนร่วมไว้ 4 รูปแบบดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การร่วมคิดค้นหาและตัดสินใจหรือการกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่จะดำเนินการ
- 2) การมีส่วนร่วมปฏิบัติการในกิจกรรมโครงการ หมายถึง การมีส่วนร่วมดำเนินโครงการ ร่วมแรงร่วมสมทบค่าใช้จ่าย การให้ข้อมูลที่จำเป็น ตลอดจนการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ร่วมในการบริหารงานหรือการประสานงาน
- 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง การได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา เช่น มีรายได้เพิ่มขึ้น มีการกระจายโอกาสทางการพัฒนา การรับความรู้แนวความคิดและการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ มากขึ้น เป็นต้น
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมเพื่อการประเมินผลการดำเนินโครงการ โดยอาจดำเนินการผ่านกระบวนการทางการเมืองหรือสื่อสารมวลชนต่าง ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถแบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เป็นแนวทางไปสู่การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมแล้ว เมื่อมองในมิติของการมีส่วนร่วมได้เสนอแนวคิดเบื้องต้น ในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมว่ามี 3 มิติ (Dimensions) โดยมิติการมีส่วนร่วมจะประกอบด้วยประเด็นคำถามดังนี้ (Cohen & Uphoff, 1980)

- 1) มีส่วนร่วมอะไรบ้าง (What) แบ่งเป็น
  - 1.1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
  - 1.2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)
  - 1.3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)
  - 1.4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)
- 2) มีส่วนร่วมกับใครบ้าง (Whose)
- 3) มีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง (How) โดยพิจารณาจาก
  - 3.1) การมีส่วนร่วมเกิดจากเบื้องบนหรือเบื้องล่าง
  - 3.2) ถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือแรงจูงใจ
  - 3.3) โครงสร้างชุมชน
  - 3.4) ช่องทางการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้น
    - (1) การมีส่วนร่วมโดยผ่านปัจเจกชนหรือผ่านกลุ่ม
    - (2) การมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยอ้อมผ่านตัวแทน

(3) การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

- 3.5) ระยะเวลา (Duration) ความต่อเนื่องของกิจกรรม
- 3.6) ขอบข่าย (Scope) ความครอบคลุมของกิจกรรม
- 3.7) ผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วม

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา มีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ปรากฏ เช่น การร่วมคิด ร่วมศึกษาวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ ควบคุมติดตาม ประเมินผล ร่วมลงทุนและร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งสามารถดำเนินการโดยผ่านช่องทางทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยทางตรงได้แก่ การเป็นสมาชิก กรรมการ ประธานหรือผู้นำผู้เข้าร่วมประชุม ผู้ออกเงิน เป็นต้น ส่วนทางอ้อมได้แก่การเลือกตั้งผู้แทน โดยสามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ประเภทคือ

- 1) การมีส่วนร่วมในระดับแนวนอน (Horizontal forms of participation)
- 2) การมีส่วนร่วมในระดับแนวตั้ง (Vertical forms of participation)
- 3) การมีส่วนร่วมในการบริหาร (Participation in administrative process) เป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นทั้งแนวนอนและแนวตั้ง

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา มีกระบวนการขั้นตอนดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคน ปัญหาและสาเหตุของปัญหา
- 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ
- 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุน ร่วมกันตัดสินใจและปฏิบัติงาน
- 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ตามที่นักวิชาการได้ให้แนวทางกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า กระบวนการมีส่วนร่วมเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูล สาเหตุของปัญหา การพิจารณาตัดสินใจเลือกแนวทางการวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา การดำเนินการหรือปฏิบัติงาน และสิ้นสุดที่การติดตาม ประเมินผล โดยการดำเนินการที่ให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาวางแผนพัฒนาความเป็นเลิศทางกีฬา ตามกระบวนการในทุกขั้นตอนหรือมากขึ้นตอนให้มากที่สุด มิใช่มีส่วนร่วมเพียงขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานพัฒนาไปในทางที่ดีและประสบผลสำเร็จ (เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, 2527)

จากแนวคิดทัศนศึกษาดังกล่าวข้างต้นกล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการคือ

1) เงื่อนไขตัวบุคคล ได้แก่ ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อส่วนบุคคล วิถีชีวิต ความรู้สึกและความผูกพัน ความรู้ความสามารถ และศักยภาพของประชาชน ความพึงพอใจความเต็มใจและอิสระในการเข้ามีส่วนร่วม

2) เงื่อนไขเกี่ยวกับโครงการ ได้แก่ ลักษณะของกิจกรรม โครงการพัฒนาการเข้าถึงการบริหารจัดการ โครงการ ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การจัดระบบความยืดหยุ่นของโครงการและความต่อเนื่องของโครงการ

3) เงื่อนไขสภาพแวดล้อม ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ชุมชน ผู้มีอิทธิพล การไหลเวียนของข่าวสารและความรู้ใหม่ๆ การสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงาน เป็นต้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและยั่งยืน

2.3.1 ความหมายของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

ในส่วนนี้จะได้นำเสนอความหมายของกีฬา ความหมายการพัฒนา ความหมายกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ความหมายการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้บริหารองค์กรกีฬา ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนากีฬา โดยตรงดังต่อไปนี้

วีระศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2520) กล่าวว่า กีฬา (Sport) คือ กิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนาน และแสดงออกซึ่งความสามารถ ความงดงามด้วยการเคลื่อนไหวของร่างกาย ในเวลาว่างเป็นไปตามกฎเกณฑ์และระเบียบที่วางไว้

นอกจากนี้ กีฬาก็เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกันระหว่างองค์การ ที่มีการบริหาร โดยเฉพาะกับกฎกติกาที่มีการกำหนดไว้แล้ว ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์และจำกัดสัดส่วนทางพฤติกรรมมนุษย์ การกีฬาเกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือการทำทายและผลลัพธ์ที่ระบุไว้แน่นอน วัดได้โดยอาศัยทักษะทางร่างกายเป็นสำคัญ

คำว่า พัฒนา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ให้ความหมายว่า ความเจริญเติบโตหรือความก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลงอย่างมีแบบแผน (Planned Change) สิ่งที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงต้องต่างไปจากเดิม ซึ่งเน้นว่าต้องมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น (Change for Betterment)

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการพัฒนาปรับปรุง คุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เกิดช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยน้อยที่สุด เป็นกระบวนการที่สามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงมีโครงสร้างและมีระบบการควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม ดังนั้นความหมายของการพัฒนาจึงสรุปได้ว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีการวางแผนมีจุดมุ่งหมาย และกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสวยงามกว่าและมั่นคงกว่าเดิม

ความหมายของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (Sports for Excellence) เป็นกีฬาที่อาจจะใช้ได้หลายคำ แต่สำหรับจุดมุ่งหมายแล้วเป็นกีฬาเพื่อการแข่งขันความเป็นเลิศทางกีฬา ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้คือ ครอบชัย พรหมเทพ (2523) กล่าวไว้ว่า

- 1) กีฬาเพื่อความชนะเลิศ (Top Sport) หมายถึง กีฬาที่จัดขึ้นเพื่อแข่งขัน โดยมุ่งหวังทางประสิทธิภาพสูงสุดทางการศึกษา กีฬาหรือเพื่อความเป็นเลิศทางการกีฬา
- 2) กีฬาอาชีพ (Professional Sports) หมายถึง กีฬาที่ผู้เล่นมีเจตนาหรือมุ่งหวังจะหารายได้ เพื่อเลี้ยงชีพ

กีฬาเพื่อการแข่งขัน หมายถึง กีฬาที่ใช้สำหรับการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน หรือผู้ที่มีความสามารถดีเด่นทางด้านกีฬา ให้ได้รับโอกาสที่จะแสดงความเป็นเลิศทางกีฬา (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2533)

ดังนั้น ความหมายของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ จึงสามารถสรุปได้ว่าเป็นกีฬาเพื่อการแข่งขันที่มุ่งหวังทางประสิทธิภาพของนักกีฬา ให้ได้รับโอกาสที่จะแสดงความเป็นเลิศทางกีฬา เพื่อเป็นแชมป์เปี้ยนในโอกาสต่อไป

ความหมายของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (Development Sports for Excellence)

ในที่นี้จะได้นำเอาความหมายของการพัฒนาที่มีความหมายว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีการวางแผน มีจุดมุ่งหมาย และกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า สวยงามกว่า และมีความมั่นคงกว่าเดิม ร่วมกับความหมายของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศที่มีความหมายว่าเป็นกีฬาที่มีการแข่งขันที่มุ่งหวังทางประสิทธิภาพของนักกีฬา ให้ได้รับโอกาสที่จะแสดงความเป็นเลิศทางกีฬา เพื่อเป็นแชมป์เปี้ยนในโอกาสต่อไป การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศจึงสรุปได้ว่า หมายถึงเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีการวางแผนมีจุดมุ่งหมายและกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงของการแข่งขันกีฬาที่มุ่งหวังทางประสิทธิภาพ

นักกีฬาที่จะเป็นเลิศได้ต้องประกอบด้วย

- 1) พรสวรรค์ คือ เกิดขึ้นมาหรือการมีกายวิภาคเอื้ออำนวยอยู่แล้ว
- 2) ได้รับการฝึกฝนที่ถูกต้อง
- 3) ได้รับประทานอาหารที่ถูกต้อง

การที่จะสร้างมาตรฐานกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ควรมีการปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) อำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมและแข่งขัน
- 2) สร้างสนามฝึกซ้อมให้พอและกระจายสู่ภูมิภาคให้มากที่สุด
- 3) สร้างนักกีฬาเข้าสู่ระบบอาชีพ
- 4) ประชาสัมพันธ์ด้านกีฬาให้มาก
- 5) ต้องสนับสนุนงบประมาณกีฬาอย่างเต็มที่

การพัฒนากีฬาของชาติไว้ว่า เป้าหมายของรัฐในการพัฒนากีฬาของชาติ

1) เพื่อคุณภาพชีวิตหรือเพื่อพัฒนาสุขภาพและอนามัยส่วนบุคคลให้ดีขึ้น อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรของชาติ

- 2) เพื่อความเป็นเลิศทางกีฬาในการประลองแข่งขันทุกระดับ

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ (Excellence)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารที่สัมฤทธิ์ผลหรือเพื่อความเป็นเลิศนั้น ปี ค. ศ. 1977 บริษัท Mckinsey ได้ศึกษาค้นหาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวคือ

- 1) กลยุทธ์
- 2) รูปแบบของโครงสร้างองค์กรและการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จของกิจการธุรกิจในที่สุดได้ขยายขอบเขตการศึกษาและได้ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างน้อยที่สุดมี 7 ตัวแปร

- 2.1) โครงสร้าง
- 2.2) กลยุทธ์
- 2.3) คนหรือพนักงาน
- 2.4) สไตส์การบริหาร
- 2.5) ระบบและวิธีการ
- 2.6) คุณค่ารวม
- 2.7) ฝีมือ จึงเรียกตัวแปรเหล่านี้ว่าโครงสร้างพื้นฐาน 7- S

ปรัชญาและแนวคิดของการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

ปรัชญาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ปรัชญา หมายถึง แนวคิดความเชื่อที่เกิดจากความคิดของนักปราชญ์ หรือนักปรัชญา แต่ละคนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีแนวความคิดหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามลัทธิต่าง ๆ

รูปแบบการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

รูปแบบการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของสมาคมกีฬา ที่กำหนดโดยการกีฬาแห่งประเทศไทย (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2561) ประกอบด้วย 4 รูปแบบ คือ การบริหารจัดการการสรรหา การคัดเลือกนักกีฬา การจัดการหลักสูตรและพัฒนา และการจัดสวัสดิการ โดยสาระของแต่ละรูปแบบมีดังนี้

รูปแบบที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการ มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการหลักหลายแนวคิดดังนี้

รูปแบบที่เน้นปัจจัยการบริหารจัดการ 4m ซึ่งอธิบายไว้ในตำราการบริหารทั่วไปว่า หมายถึงกระบวนการบริหารทั่วไปมักมีลักษณะกระบวนการหรือการกำหนดวิธีการขั้นตอนในการบริหารงานของผู้บริหาร ซึ่งเป็นวิธีการจัดการอย่างหนึ่งที่มีลักษณะตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการทางบริหารจะกำหนดขอบเขตและหน้าที่ตามขั้นตอนต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน

รูปแบบที่ 2 การสรรหาและคัดเลือกนักกีฬา มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือประเด็นสำคัญในการสรรหาและคัดเลือกนักกีฬาที่ผ่านมามีดังนี้

การสร้างนักกีฬาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนสามารถพัฒนาเป็นทีมชาติ และใช้วิธีการคัดเลือกที่หลากหลายและใช้ข้อมูลหลายๆด้านในการพิจารณาคัดเลือก โดยเฉพาะการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแต่ละชนิดกีฬาร่วมกัน รวมทั้งการใช้ผลสัมฤทธิ์ความสำเร็จทางการกีฬา ไม่ควรใช้เฉพาะเหรียญรางวัลอย่างเดียว ควรใช้สถิติร่วมด้วย จะทำให้ผู้ที่มีศักยภาพทางกีฬาแท้จริง

ด้านวิธีการคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถพิเศษหรือนักกีฬา ได้แก่ วิธีการคัดเลือกยังไม่สามารถคัดกรองผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาได้อย่างแท้จริง การคัดเลือกจากผลสำเร็จการแข่งขันโดยไม่พิจารณาศักยภาพตั้งแต่ต้น ระบบอุปถัมภ์ และจ่ายค่าตอบแทน ทำให้ไม่ได้ผู้ที่มีความสามารถทางกีฬาอย่างแท้จริง และยังไม่มีการจัดแจงผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬามาใช้ในการคัดเลือก อย่างไรก็ตามการคัดเลือกนักกีฬาส่วนใหญ่มีหลักการคล้าย ๆ กัน คือ ใช้ผู้ฝึกสอนหรือผู้เชี่ยวชาญพิจารณาด้านทักษะกีฬาและผลงานด้านกีฬาร่วมกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การทดสอบสมรรถภาพ การตรวจสุขภาพ การวัดทัศนคติ การสอบวัดความรู้ และการสัมภาษณ์ประกอบกัน

รูปแบบที่ 3 รูปแบบการจัดหลักสูตรพัฒนา มีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือประเด็นสำคัญในการจัดหลักสูตรและการพัฒนาบุคลากรดังนี้

1) การพัฒนาบุคลากรกีฬาอย่างครบวงจร เป็นกระบวนการปฏิบัติในการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬาประกอบด้วย การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ การสอบเลื่อนระดับ และการฝึกประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ให้มีจำนวนเพียงพอต่อการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศและเป็นฐานในการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬาเพื่อการอาชีพต่อไป (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2561)

2) บุคลากรพัฒนากีฬาไทยและความสำเร็จ ควรประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน นักวิทยาศาสตร์การกีฬา และผู้บริหารสมาคมกีฬา (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2561)

3) หลักสูตรการพัฒนากีฬา

3.1) ผู้ตัดสินกีฬาหลักสูตรควรประกอบด้วยภาคทฤษฎีและเทคนิคเฉพาะกีฬา เนื้อหาเกี่ยวกับกฎกติกาการแข่งขัน การจัดการแข่งขัน การให้คะแนนวิธีตัดสินแพ้ชนะ ข้อกำหนดมาตรฐานด้วยอุปกรณ์ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของสหพันธ์กีฬา การอบรมภาคปฏิบัติ การปฏิบัติหน้าที่จริง ได้บุคลิกภาพสมรรถภาพทางร่างกาย ภาษาอังกฤษ การบริหารจัดการองค์กร และ โครงสร้างกีฬา รวมทั้งการจัดทำหลักสูตรเร่งรัดพิเศษสำหรับสมาคมกีฬาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาผู้ตัดสิน

3.2) ผู้ฝึกสอนกีฬา ต้องหาหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและเทคนิคที่ทันสมัย ในชนิดกีฬาที่รับผิดชอบ รวมทั้งการอบรมภาษาอังกฤษและความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬา

3.3) ผู้บริหารการกีฬาต้องไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารแบบมืออาชีพ การพัฒนาจัดสรรสมรรถภาพ หลักการพัฒนาขีดความสามารถ สมรรถนะด้านบริหาร และการพัฒนาความสามารถเฉพาะด้าน

รูปแบบที่ 4 ระบบสวัสดิการ ระบบสวัสดิการนักกีฬาและบุคลากรทางการกีฬาของสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย มีระบบการให้สวัสดิการสรุปได้คือ

1) กองทุนกีฬาแห่งชาติ เป็นกองทุนที่ขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 โดยมีวัตถุประสงค์ข้อ 3 และข้อ 4 จำนวน 2 ข้อ จาก 5 ข้อ ที่เกี่ยวกับสวัสดิการนักกีฬาและบุคลากรกีฬา คือ

ข้อ 3 ช่วยเหลือด้านสวัสดิการค่าตอบแทนค่าการศึกษาและการดำรงชีพแก่บุคลากรทางการกีฬา

ข้อ 4 ให้รางวัลแก่องค์กรและบุคลากรทางการกีฬาที่ประกอบคุณงามความดีแก่วงการกีฬา หรือนำชื่อเสียงเกียรติคุณมาสู่ประเทศชาติ ตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ได้มีมติเรื่องการตอบแทนนักกีฬาที่ประกอบคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ ในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ โดยให้ความเห็นชอบและแนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่นักกีฬาที่ประกอบผลประโยชน์ให้ประเทศชาติในการแข่งขันระดับ

นานาชาติ ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตอบแทนนักกีฬานุเคราะห์กีฬาที่ประกอบคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศไทย

วัตถุประสงค์แผนงานพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของแผนงานพัฒนากีฬาแห่งชาติ

แผนพัฒนากีฬาเพื่อการแข่งขันเพื่อยกระดับมาตรฐานกีฬาของชาติ เพื่อการแข่งขันในประเทศและระหว่างประเทศ การสร้างลักษณะนิสัยและทำให้ผู้เข้าทำการแข่งขันเข้าใจกฎระเบียบของกติกา อันจะส่งผลให้เกิดความเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบสังคม แผนพัฒนาการกีฬาเพื่ออาชีพ เพื่อพัฒนากีฬาสากลที่มีศักยภาพ หรือกีฬาไทยบางชนิด ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญให้เป็นกีฬาอาชีพได้อย่างมีมาตรฐาน โดยการพัฒนานุเคราะห์และดำเนินการด้านกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และจำเป็นกับการประกอบอาชีพหัวใจห้องจักรเอกชนร่วมส่งเสริมกิจกรรมกีฬาเพื่ออาชีพ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2561) แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศเพื่อให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสทดสอบและพัฒนาความสามารถทักษะและจริยธรรมเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยสร้างพื้นฐานและปรับปรุงมาตรฐานของนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน สถานที่ อุปกรณ์การแข่งขัน ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมสมาคมอย่างแพร่หลาย รวมทั้งจัดให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับบุคลากรด้านกีฬา

การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศแบบยั่งยืนหลายๆประเทศ ในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ ที่ประสบความสำเร็จจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ผ่านมา ต่างก็ลอกเลียนวิธีคิด วิธีการทำงานและวิธีการลงทุนเหมือนกัน เพราะทุกองค์กรกีฬาที่รับผิดชอบการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ต่างก็ให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับระบบการจัดการซึ่งเรียกว่า “รูปแบบสมรรถนะสูงของการจัดการกีฬา” (The High Performance Model of Sport Management) (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2561)

โมเดลนี้ได้เสนอรูปแบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการเพื่อวางระบบการเตรียมนักกีฬาสู่อโอลิมปิกอย่างมีระบบ ซึ่งทำให้หลายประเทศประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและนักกีฬาได้รับการพัฒนาศักยภาพมากขึ้นโดยดูได้จากสถิติโลกที่ถูกทำลายในหลายประเภทกีฬา เช่น วัยน้ำ กรีฑายกน้ำหนัก ก็เป็นผลมาจากการใช้โมเดลนี้ที่เน้นความสำคัญในการวางระบบการจัดการกีฬาอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยถึง 10 ปีหรือ 10,950 ชั่วโมงหรือ 3 ชั่วโมงต่อวัน โดยแบ่งออกเป็นตารางการทำงานแต่ละหัวข้อ ตามแต่ละช่วงอายุเพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะกีฬาแต่ละประเภทกีฬาอย่าง

เหมาะสม แต่การจะใช้โมเดลรูปแบบสมรรถนะสูงของการจัดการกีฬาได้นั้นจำเป็นต้องมีโครงสร้างและกระบวนการจัดการพื้นฐาน 10 ข้อได้แก่

- 1) ระบบฐานข้อมูลนักกีฬาเยาวชนเพื่อค้นหานักกีฬาที่มีพรสวรรค์ทั่วประเทศอย่างเป็นธรรมชาติ
- 2) ระบบการให้เงินอุดหนุนอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการและเป้าหมายของประเภทกีฬาที่มีความหวังในโอลิมปิก
- 3) ระบบการคัดเลือกโค้ชกีฬาเพื่อฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ให้ก้าวสู่ระดับโลก
- 4) ระบบการให้เงินทุนงานวิจัยเชิงปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา การแพทย์กีฬาและเทคโนโลยีกีฬาเพื่อการวิเคราะห์และพัฒนาองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ
- 5) ระบบการคัดเลือกนักกีฬาพรสวรรค์เข้าร่วมแข่งขันเฉพาะรายการกีฬาระดับโลก เพื่อการพัฒนาประสบการณ์ระดับสูง
- 6) ระบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬาที่มีประสิทธิภาพสูงระดับโลก เช่นสถานที่เก็บตัวฝึกซ้อมสถานที่จัดแข่งขัน
- 7) ระบบการอบรมบุคลากรด้านการจัดการกีฬาที่มีคุณภาพเพื่อมาทำงานในอนาคต
- 8) ระบบการตรวจสอบและประเมินการพัฒนานักกีฬาอย่างต่อเนื่อง (Scores Card)
- 9) ระบบด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์ฝึกซ้อมระดับโลก
- 10) ระบบเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างบุคลากรในสถาบันและสมาคมกีฬา

จากการศึกษาองค์ประกอบตามข้อเสนอแนะทั้ง 10 ข้อที่กล่าวมาข้างต้น ประเทศไทยมีความพร้อมด้านงบประมาณที่มีมากพออยู่แล้ว จากกองทุน “พัฒนาการกีฬาแห่งชาติ” แต่อุปสรรคที่สำคัญที่สุดของการนำโมเดลรูปแบบสมรรถนะสูงของการจัดการกีฬามาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องเลือกใช้ทีมงานที่มีความรู้และความเข้าใจด้านการจัดการกีฬาทำงานอย่างเต็มตัว ซึ่งในต่างประเทศจะไม่ใช้เจ้าหน้าที่ของภาครัฐหรือสมาคมกีฬา เพราะการทำอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 10 ปี จำเป็นต้องใช้ทีมงานที่มีระบบการจัดการแบบมืออาชีพ ดังนั้น “เลือกคนทำงานที่ใช้ไม่ใช่คนทำงานที่ชอบ” หรือ “put the right Man on the right Job” เป็นกุญแจที่สำคัญที่สุดในการนำโมเดลนี้ไปใช้เพื่อพัฒนานักกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 แนวนโยบายการสร้างความเป็นเลิศของกีฬา

แนวโน้มและทิศทางการกีฬาของโลกปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกต่างมีความตระหนักในเรื่องของการพัฒนาสุขภาพและพลานามัยที่ดีของประชาชน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชาติ ซึ่งเมื่อคนในชาติมีคุณภาพก็จะเป็นผู้ที่พัฒนาประเทศชาติ ให้มีความเข้มแข็งเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญในการพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของชาติ เพื่อสร้างชื่อเสียงและสร้างเกียรติภูมิให้แก่ประเทศจากการประสบความสำเร็จของนักกีฬาที่เป็นตัวแทนของประเทศในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ได้แก่ กีฬาโอลิมปิกเกมส์ กีฬาเอเชียนเกมส์ กีฬาซีเกมส์ การแข่งขันชิงแชมป์โลก การแข่งขันระดับทวีป และการแข่งขันกีฬาอาชีพในรายการต่าง ๆ โดยองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬายังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่แต่ละประเทศยังคงพัฒนาและนำไปใช้ในการพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬาให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน

นอกจากนี้ในส่วนของ การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากกีฬาในประเทศที่พัฒนาแล้ว ยกตัวอย่างเช่นสหรัฐอเมริกาสามารถใช้กีฬาในการสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก และพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมกีฬา ที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดขนาดใหญ่เป็นอันดับต้น ๆ ของธุรกิจโลก ซึ่งพบว่ามีมูลค่าทางเศรษฐกิจรวมมากกว่า 400 ล้านเหรียญสหรัฐมีการขยายตัวในอัตราส่วนร้อยละ 20 ต่อปี สหรัฐอเมริกาถือเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมกีฬาใหญ่เป็นอันดับ 1 ของโลก มีมูลค่าการตลาดมากกว่าปีละ 210 ล้านเหรียญสหรัฐคิดเป็นร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ส่วนในภูมิภาคเอเชีย สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมกีฬาใหญ่ที่สุด โดยมีมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ 8 แสนล้านหยวนหรือคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศซึ่งรายได้ส่วนใหญ่ของจีนมาจากจำนวนผู้ชมกีฬา เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เทนนิส แบดมินตัน รวมถึงการจำหน่ายอุปกรณ์กีฬาทุกชนิดทำให้ประเทศจีนมีรายได้จากการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับกีฬามากขึ้นทุกปี อีกมิติหนึ่งยังคงเป็นส่วนของการนำกีฬามาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความรัก ความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันของคนในชาติ การสร้างความร่วมมือกันระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาและยกระดับวงการกีฬาเพื่อต่อยอดความสำเร็จจากการกีฬาไปสู่ด้านอื่น ๆ ทางด้านการท่องเที่ยว สังคม เศรษฐกิจของแต่ละประเทศ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2561)

แนวโน้มนโยบายการพัฒนา กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

1) การแข่งขันกีฬาเป็นเลิศในระดับเอเชีย

การแข่งขันกีฬาภายในทวีปเอเชีย มีการแข่งขันกีฬาที่สำคัญ ได้แก่ การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ซึ่งเป็นการแข่งขันที่เกือบทุกประเทศในทวีปเอเชียต่างส่งนักกีฬาเข้าแข่งขัน จัดขึ้นเพื่อยกระดับมาตรฐานการกีฬาของประเทศในกลุ่มเอเชียให้ได้มาตรฐานทัดเทียมกับนักกีฬาในประเทศยุโรปและอเมริกา และเป็นการประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศในเอเชีย อย่างไรก็ตามประเทศที่มีขนาดใหญ่หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะได้เปรียบประเทศที่มีขนาดเล็กหรือมีฐานะทางเศรษฐกิจได้มากกว่า โดยประเทศที่มีความโดดเด่นในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ได้แก่ ประเทศจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย อินเดียนและคาซัคสถาน ซึ่งประเทศเหล่านี้มีการพัฒนานักกีฬาประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีการให้ความสำคัญกับการพัฒนา กีฬา โดยที่ผ่านมามีพบว่ามีประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย มีการทุ่มเททรัพยากรและกำหนดมาตรฐานการเพื่อการพัฒนา กีฬาสมัครเล่น สร้างความเข้มแข็งทางการกีฬา ที่มาจากท้องถิ่นและเป็นเส้นทางสู่การเป็นมืออาชีพพร้อมด้วยระบบการประสานสัมพันธ์เพื่อการพัฒนา กีฬาที่มีการใช้ช่องทางที่หลากหลายรูปแบบ มีการทุ่มงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ นอกจากนี้ประเทศในแถบตะวันออกกลางยังมีการโอนสัญชาตินักกีฬาจากทวีปแอฟริกาเข้ามาเพื่อเพิ่มศักยภาพของนักกีฬาในประเภทต่าง ๆ และพัฒนาผลงานทางการกีฬาของประเทศตนเอง และในส่วนของกีฬาคณะพิการมีการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนพาราเกมส์ ซึ่งเป็นการแข่งขันกีฬาสำหรับคนพิการระหว่างประเทศของเอเชียซึ่งจะมีการจัดการแข่งขันทุก 4 ปีโดยคณะกรรมการพาราลิมปิกเอเชีย (Asian Paralympic Committee: APC) โดยมีการแข่งขันจัดขึ้นครั้งแรกในปีคริสต์ศักราช 2010 ณ เมืองกวางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีนหลังจากการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 16 ซึ่งประเทศไทยได้รับเหรียญรางวัลรวมในอันดับที่ 5 และการแข่งขันกีฬาเอเชียนพาราเกมส์ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในปีคริสต์ศักราช 2015 ณ เมืองอินซอน ประเทศเกาหลีใต้ โดยประเทศไทยได้รับเหรียญรางวัลรวมในอันดับที่ 6

2) การแข่งขันกีฬาเป็นเลิศในระดับอาเซียน

การแข่งขันกีฬาที่สำคัญอีกรายการหนึ่งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือกลุ่มประเทศอาเซียนนั้น ได้แก่การแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ซึ่งเป็นการจัดการแข่งขันกีฬาเฉพาะประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อช่วยสนับสนุนความร่วมมือความเข้าใจและความสัมพันธ์ในบรรดาประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับผลการแข่งขันที่ผ่านมาประเทศไทยมีอันดับในการแข่งขันแต่ละครั้ง ไม่เกินอันดับที่ 2 ซึ่งในแต่ละครั้งที่ประเทศไทยได้อันดับที่ 2 นั้น

มักจะเป็นการได้อันดับรองจากเจ้าภาพจัดการแข่งขันที่ได้อันดับที่ 1 แต่ในส่วนของกีฬาสากลนั้น ประเทศไทยได้อันดับที่ 1 ในเหรียญทองจากกีฬาสากลเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่สิงคโปร์และเวียดนามเริ่มเร่งการพัฒนาด้วยมาตรฐานทางการกีฬาที่เป็นสากลมากขึ้น เช่นมีการใช้วิทยาศาสตร์ทางการกีฬามากขึ้น มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและบุคลากรทางการกีฬากับประเทศที่ประสบความสำเร็จมากขึ้น รวมถึงมีการโอนสัญชาตินักกีฬามาจากประเทศจีนหรือประเทศในยุโรปและแอฟริกา พร้อมทั้งเน้นการเติบโตของกีฬาเพื่อการอาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการรุกคืบทางการกีฬาที่เติบโตขึ้นมากเมื่อเทียบกับรอบหลายปีที่ผ่านมา

สาเหตุที่ทุกประเทศต้องการประสบความสำเร็จ

- 1) เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศนั้นๆ
- 2) สร้างความภูมิใจความสามัคคีให้กับคนในชาติ
- 3) สร้างความเชื่อมั่นและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ
- 4) เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นมหาอำนาจทางกีฬาของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ประเทศไทยหากจะประสบความสำเร็จ ต้องมีการดำเนินการดังนี้

- 4.1) การเก็บตัวนักกีฬาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 4.2) การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเข้ามาใช้เพิ่มมากขึ้น
- 4.3) การสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติเพื่อรองรับการเก็บตัวฝึกซ้อมของนักกีฬา

ทีมชาติ

- 4.4) การสร้างนักกีฬาน้ำใหม่เพื่อทดแทนนักกีฬาทีมชาติที่ปลดระวาง

นอกจากนี้ในด้านการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจควรผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางกีฬาของอาเซียนหรือเอเชีย (Sports Hub) โดยร่วมกับการท่องเที่ยวในการพัฒนา การจัดการแข่งขันกีฬาให้มีความน่าสนใจสามารถดึงดูดผู้ชมกีฬาให้เข้ามาชมและท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย (Sport Tourism) และในส่วนกีฬาคนพิการมีการจัดการแข่งขันกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ เอเชีย (Asian Para Games) ซึ่งเป็นการแข่งขันกีฬาสำหรับนักกีฬาพิการ ที่จัดขึ้นในทุกสองปี ต่อเนื่องจากการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ (Sea Games) โดยมีประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน เข้าร่วมการแข่งขันทั้งหมด 11 ประเทศ การแข่งขันกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ (Asian Para Games) ดำเนินงานอยู่ภายใต้สมพันธ์กีฬาคนพิการแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Asian Para Sports Federation: APSF) โดยมีนโยบายให้ประเทศที่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ เป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ด้วยในคราวเดียวกัน (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2561)

2.5 กลยุทธ์การสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร

2.5.1 การติดต่อสื่อสารในองค์กร

ยิ่งสำหรับกิจกรรมในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในองค์กรทั้งนี้หากการสื่อสารภายในองค์กรดีชัดเจนก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามนโยบายเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกันบุคลากรในองค์กรเกิดความพึงพอใจและเข้าใจนโยบายได้อย่างชัดเจนและส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนั้นกระบวนการทำงานขององค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจะต้องทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรเป็นไปอย่างคล่องตัวเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันเกิดความร่วมมือและการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การทำงานขององค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จด้วยดี การติดต่อสื่อสารในองค์กรการสื่อสารภายในองค์กรที่ดีที่จะช่วยสร้างความเข้าใจในนโยบายของผู้บริหารและเป็นสิ่งที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กรและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรในทางบวกเพราะนโยบายการบริหารงานการจัดการขององค์กรเป็นส่วนสำคัญและเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้การสื่อสารภายในองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็น

2.5.2 ความหมายของการสื่อสาร

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้หลายประการ เช่น

Servaes (2003) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึงการแลกเปลี่ยนสัญญาณข่าวสารระหว่างบุคคล โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ดังนั้นการสื่อสารหมายถึงการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยใช้สื่อหรือช่องทางต่าง ๆ เพื่อมุ่งหมายโน้มน้าวจิตใจให้เกิดผลในการให้เกิดการรับรู้หรือเปลี่ยนทัศนคติหรือเพื่อให้เปลี่ยนพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

การสื่อสารในองค์กร

Zaremba (2003) กล่าวถึงการสื่อสารในองค์กรว่า การสื่อสารในองค์กรเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กรและช่วยให้บุคลากรในองค์กรได้รับทราบกิจกรรมต่างๆด้วย

การสื่อสารในองค์กรคือการสร้างความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรมตลอดจนสามารถสร้างความมั่นคงให้กับองค์กรนั้น ๆ เป็นศูนย์กลางให้องค์กรนั้น ๆ ทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผู้ใช้จะต้องเข้าใจและเข้าถึงกระบวนการสื่อสารเป็นอย่างดี เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลในองค์กรมีลักษณะเป็นเครือข่าย (Network) ซึ่งอาจจะทำได้โดยใช้เครื่องมือในการสื่อความหมายด้วยการพูด การเขียนการใช้สัญลักษณ์เพื่อให้ผู้อื่นรับทราบได้

วัตถุประสงค์ของการติดต่อสื่อสาร

- 1) เพื่อแจ้งให้ทราบ คือ การรับและส่งข่าวสารด้านต่าง ๆ การนำเสนอเรื่องราวความรู้สึกรู้สึกนึกคิดความรู้หรือสิ่งอื่นใดที่ต้องการให้ผู้รับสารรู้และเข้าใจข้อมูลนั้น ๆ โดยมุ่งให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
- 2) เพื่อความบันเทิงใจ คือ การรับส่งความรู้สึที่ดีและมุ่งรักษามิตรภาพต่อกัน เป็น การนำเสนอเรื่องราวหรือสิ่งอื่นใดที่จะทำให้ผู้รับสารเกิดความพึงพอใจ
- 3) เพื่อชักจูงใจ คือ การนำเสนอเรื่องราวหรือสิ่งอื่นใดเพื่อจูงใจให้เกิดการร่วมมือสร้างกำลังใจให้ผู้รับสารเกิดความคล้อยตามหรือปฏิบัติตามที่ผู้ส่งสารต้องการ และนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกระบวนการติดต่อสื่อสาร

กระบวนการติดต่อสื่อสาร เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้ในการแลกเปลี่ยนข่าวสารสำคัญและการสื่อความคิดความรู้สึกซึ่งกันและกัน การติดต่อสื่อสารเป็นการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข่าวสารความคิดหรือทัศนคติ เพื่อสร้างความเข้าใจต่อกัน การสื่อสารเป็นกิจกรรมสำคัญที่มนุษย์ต้องการบอกผู้อื่นให้รู้ว่าตนเองต้องการทำอะไร ทำอย่างไร โดยผ่านสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้เข้าใจตรงกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร การอยู่ร่วมกันของมนุษย์เป็นหมู่เป็นพวกในสังคม ทุกคนจะมีหน้าที่ต่าง ๆ ในการอยู่ร่วมกันทำงานพร้อมกันมีการติดต่อกันซึ่งต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานการสื่อสารที่ขาดประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดความล้มเหลวของงานอิทธิพลของการสื่อสารส่งผลในการทำลายความสามัคคีหรือก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีได้ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

- 1) แหล่งข้อมูล (Information Sources) คือ แหล่งที่มาของข่าวสาร (Message)
- 2) ข่าวสาร (Message) คือ เนื้อหาที่ต้องนำไปส่ง
- 3) ผู้ส่ง คือ บุคคลที่จะเป็นผู้ดำเนินการส่งข่าวสารนั่นเอง
- 4) สื่อหรือช่องทาง (Media) คือ สิ่งที่จะช่วยนำพาข่าวสารได้ดีหรือเร็วยิ่งขึ้น

5) ผู้รับ (Receiver) คือ ผู้เป็นเป้าหมายในการรับข่าวสาร

ประเภทของการติดต่อสื่อสารที่ใช้ในองค์กร

สื่อหรือช่องทางใช้เพื่อให้ข่าวสารนั้นไหลหรือผูกหาไปยังผู้รับนั้น พอแบ่งออกได้กว้าง ๆ 3 ประเภทดังนี้

- 1) ประเภทการใช้ภาษา ได้แก่ การพูด คำพูด
- 2) ประเภทไม่ใช้ภาษา ได้แก่ สัญลักษณ์ เขียนข้อความ ภาพและเครื่องหมายต่างๆ
- 3) ประเภทสิ่งท่อาศัยการแสดง/พฤติกรรม และบรรยากาศ ได้แก่ บีบมือ ทำสีหน้า ท่าทาง ทำหัวเราะ เป็นต้น

สื่อแต่ละประเภทเหล่านี้ควรจะต้องถูกเตรียมและนำมาใช้ประกอบในการสื่อสาร เพื่อเป็นสื่อที่จะทำให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร

- 1) เป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการบริหารงาน เพราะการสื่อสารภายในองค์กรจะช่วยให้สามารถทำงานได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากการทำงานต้องอาศัยหลายฝ่าย หลายส่วน เข้างานมาช่วยเสริมสร้างศักยภาพให้กับองค์กร
- 2) เป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรต่างๆภายในองค์กรเดียวกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและสร้างความไว้วางใจต่อกัน โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้บุคลากรในระดับต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหาร
- 3) การช่วยกันปฏิบัติภารกิจขององค์กรและมีการประสานงานระหว่างกันพร้อมทั้งทำงานสอดคล้องกัน แม้ว่าจะต่างฝ่ายกันก็ตามแต่เพื่อองค์กรเดียวกัน ผู้บริหารสามารถใช้การสื่อสารให้เป็นการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวภายในองค์กรให้ได้
- 4) การช่วยให้เกิดการพัฒนาและการทำงานที่มีประสิทธิภาพจากปัจจัยต่างๆข้างต้น เมื่อผสมผสานเข้ากันแล้วสามารถช่วยทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรได้ โดยเฉพาะพลังขับเคลื่อนที่นำโดยผู้บริหาร ที่รู้จักการสื่อสารภายในองค์กรเป็นอย่างดี

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การสื่อสาร คือ เครื่องมืออย่างหนึ่งของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร ถ้าผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับบริหารมีส่วนในการ

บริหาร ถ้าขาดการสื่อสารก็ไม่สามารถที่จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีแก่บุคลากรได้

กระบวนการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสารเป็นกิจกรรมที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติอยู่เสมอ ไม่ว่าจะต้องดำรงตำแหน่งใดในองค์กรทั้งในแง่ส่วนตัวบุคลากรต่าง ๆ ก็ต้องมีการสื่อสารกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลการทำงานหรือเพื่อการประสานงานและความเข้าใจต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและในแง่องค์กรการสื่อสารจะช่วยสร้างและจรรโลงวัฒนธรรมขององค์กรให้ยาวสืบไป และสร้างองค์กรให้ก้าวไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้การติดต่อสื่อสารขององค์กรประกอบด้วย 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรและการติดต่อสื่อสารภายนอกองค์กร การสื่อสารภายในองค์กร ซึ่งสรุปได้อยู่ 4 ทิศทางใหญ่ ๆ คือ

1) การติดต่อสื่อสารจากบนลงล่าง (Downward Communication) ซึ่งเป็นการติดต่อจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นลักษณะของการสั่งงาน บอกรเป้าหมายวัตถุประสงค์ การมอบหมายงาน การให้ข้อมูลย้อนกลับในการทำงาน (Performance Feedback) รวมทั้งการประชุม (Meeting) ก็เป็นเวลาที่ดีต่อกันได้ ในปัจจุบันการติดต่อจากบนมาล่างที่ผู้บริหารนิยมใช้มากคือ การประชุมงาน การจัดทำวารสารภายใน ตลอดจนพยายามให้บุคลากรเห็นความสำคัญว่างานของเขามีความสำคัญและมีผลต่อแผนงาน โครงการขององค์กรอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้ช่วยกันสร้างสรรค์ผลงานให้สูงขึ้น

2) การติดต่อสื่อสารจากล่างขึ้นบน (Upward Communication) เป็นการสื่อสารจากบุคลากรไปยังผู้บริหาร เช่น การขอคำแนะนำ การรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารได้ทราบ ซึ่งการสื่อสารแบบนี้มักจะสั้นและไม่ค่อยเกิดขึ้นเพราะบุคลากรไม่กล้าพอที่จะติดต่อกับผู้บริหารเพราะกลัวว่าผู้บริหารจะประเมินตนเองว่าไม่มีความสามารถ ไม่เก่งหรือกลัวว่าจะได้รับผลในทางลบกลับคืนมา หรือถ้าจะสื่อก็อาจจะสื่อข้อมูลที่เป็นเรื่องดีเพื่อเอาใจผู้บริหาร จะอย่างไรก็ตามองค์กรควรต้องส่งเสริมให้มีการติดต่อสื่อสารจากล่างขึ้นบนให้มากขึ้น จากงานวิจัยของเกร์แคพร (1990) พบว่า การสื่อสารจากล่างขึ้นบนจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการดังนี้

2.1) ทำให้ผู้บริหารได้ข้อมูลย้อนกลับจากการทำงาน เช่น ปัญหาจากการปฏิบัติงานซึ่งผู้บริหารจะได้ใช้ข้อมูลเหล่านี้เป็นฐานในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางขององค์กรด้วย

2.2) ทำให้ผู้บริหารได้รับทราบประสิทธิผลและปัญหาอุปสรรคจากบนลงล่าง

2.3) ทำให้พนักงานลดความกดดัน และความเครียดต่าง ๆ ลงได้ระดับหนึ่ง เพราะได้โอกาสสื่อสารให้ผู้บริหารได้รับทราบข้อมูลและปัญหา

2.4) ทำให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมและมีความผูกพันกับองค์กรมากขึ้น จึงเพิ่มแรงยึดเหนี่ยวขององค์กรให้สูงขึ้นได้

ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการสื่อสารกับผู้บริหารมากขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น จัดให้มีกล่องรับความคิดเห็นจัดสำรวจทัศนคติของบุคลากรในเรื่องต่าง ๆ เช่น สำรวจความคิดเห็นด้านสื่อสาร ประกาศนโยบายเปิดประตูกว้างให้สามารถเข้าพบผู้บริหารได้สะดวกขึ้น การประชุมนัดพิเศษ

3) การสื่อสารในแนวนอน (Later หรือ Horizontal Communication) เป็นการสื่อสารในแนวทางเดียวกัน กลุ่มงานเดียวกัน หรือในระดับเดียวกันจะมีความเป็นมิตร เป็นกันเอง จะช่วยให้การประสานงานได้ดีขึ้น ซึ่งช่วยลดเวลาการสื่อสารตามสายงาน และยังเป็นช่องทางในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในองค์กรเพราะได้มีโอกาสรับรู้ข่าวสารข้อมูลระหว่างกันทำให้เห็นโอกาสต่าง ๆ มากขึ้น

4) การติดต่อสื่อสารในแนวทแยง (Diagonal Communication) มักเป็นการสื่อสารข้ามแผนกและข้ามระดับ โดยปกติมักจะเป็นการสื่อสารของฝ่ายให้คำแนะนำ (Staff) กับฝ่ายปฏิบัติการ (Line) เช่น ผู้จัดการฝ่ายบุคคลติดต่อไปยังพนักงานฝ่ายการผลิตเพื่อแจ้งข้อมูลด้านกฎระเบียบที่ประกาศให้ใช้ให้พนักงานได้ทราบ

อาจสรุปได้ว่า ผู้บริหารคือ บุคคลที่สำคัญที่สุดในองค์กร ที่จะเลือกใช้กระบวนการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์กร และสามารถเห็นความแตกต่างของบุคลากรได้ โดยการทำงาน โดยเฉพาะองค์กรที่มีบุคลากรจำนวนมากและต่างสาขาวิชาชีพ และจะต้องใส่ใจในรายละเอียดส่วนนี้ด้วยเนื่องจากการทำงานต้องอาศัยส่วนงานหลายๆฝ่าย จึงจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารที่สามารถสื่อสารให้เข้าใจถึงภารกิจแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี และเป็นการช่วยลดทอนปัญหาภายในองค์กรซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้จักบุคลากรในแต่ละฝ่ายให้มากขึ้น รู้จักสภาพที่แท้จริงขององค์กรเป็นอย่างดี จึงจะเอื้อประโยชน์ให้กับองค์กรได้อย่างสมบูรณ์

ช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสารในองค์กรสามารถจำแนกช่องทางออกเป็น 2 ช่องทาง คือ

1) ช่องทางการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการ (Formal Communication Channels) เป็นการติดต่อสื่อสารที่มีระเบียบแบบแผน มีขั้นตอน โดยผ่านระเบียบข้อบังคับ โครงสร้างการบริหารขององค์กร โดยอาจจะเป็นการสื่อสารจากบนลงล่าง หรือล่างขึ้นบน หรือในระดับเดียวกันก็

ได้ การติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการนี้จะมีเงื่อนไขที่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้ส่งและผู้รับข่าวสารดังนี้

1.1) การติดต่อสื่อสารนั้นจะต้องสร้างความเข้าใจที่ดี และถูกต้องแก่ผู้รับข่าวสาร

1.2) ข่าวสารที่ส่งออกไปต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

1.3) การติดต่อสื่อสารนั้นควรสอดคล้องกับความสนใจของผู้รับข่าวสาร

1.4) ผู้รับข่าวสารต้องสามารถที่จะปฏิบัติหรือยอมรับข่าวสารนั้นได้ทั้งทางจิตใจและร่างกาย

การติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการจะประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพได้ ต่อเมื่อผู้บริหารมีความรอบรู้และชำนาญในการติดต่อสื่อสาร และระบบการบริหารองค์การที่แตกต่างกันก็ย่อมมีผลต่อการติดต่อสื่อสารด้วย ตัวอย่างการติดต่อสื่อสารลักษณะนี้ เช่น การติดต่อราชการ หรือการกระทำที่ต้องมีลายลักษณ์อักษรตามระเบียบบริหารองค์การ

2) ช่องทางการติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ (Informal Communication Channels) เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กร ตามกลุ่มสังคมหรือความชอบโดยตรง อาศัยความสนิทคุ้นเคยการแนะนำจากเพื่อนฝูง การรู้จักเป็นการส่วนตัว โดยไม่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของการบริหารองค์การ เป็นลักษณะของการพบปะพูดคุยสนทนา การระบายความทุกข์ หรือการขอคำปรึกษากันในงานเลี้ยง ซึ่งจะเป็นลักษณะแบบปากต่อปาก ประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสารจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มที่ไม่เป็นทางการด้วยกัน

การติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการมีลักษณะการกระจายข่าวแบบพวงอววน ซึ่งอาจเป็นบ่อเกิดของข่าวลืออันเป็นการทำลายขวัญชื่อเสียงและทำลายอำนาจหน้าที่ ที่มีอยู่ในองค์กรได้ อย่างไรก็ตามถ้าการติดต่อสื่อสารลักษณะนี้มาใช้เสริมการติดต่อสื่อสารในลักษณะที่เป็นทางการ ได้นั้นก็อาจจะช่วยส่งผลให้งานสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้

โครงสร้างการติดต่อสื่อสารในองค์กร สามารถเรียกอีกอย่างว่าสายใยของการติดต่อสื่อสาร หรือตาข่ายของการติดต่อสื่อสารมีหลายแบบด้วยกัน คือ

1) เครือข่ายการสื่อสารแบบลูกโซ่ (Chain Network) เป็นรูปแบบที่มีการติดต่อสื่อสารไปหรือมา ขึ้นหรือลง ไปทางเดียวกันแล้วจึงย้อนกลับสวนทางกัน เป็นลักษณะของการสื่อสารหลายระดับ จึงมักเกิดความล่าช้า

2) เครือข่ายแบบวงล้อ (Wheel Network) เป็นการสื่อสารที่มีผู้นำอยู่ตรงกลาง ดังนั้นสมาชิกทุกคนจึงสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้นำได้โดยตรง การติดต่อสื่อสารในลักษณะนี้กิจกรรมต่าง ๆ ถูกสั่งออกจากส่วนกลางและหากสมาชิกจะติดต่อกันก็จะติดต่อผ่านส่วนกลาง

3) เครือข่ายรูปแบบตัววาย (Y Network) เป็นเครือข่ายที่มีบุคคลหนึ่ง ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารไปยังสมาชิกในระดับถัดไป โดยที่สมาชิกลำดับถัดไปมีโอกาสติดต่อสื่อสารกันเองได้บางส่วน สมาชิกคนกลางจะทำหน้าที่รับและส่งข่าวสารให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ซึ่งจะติดต่อสื่อสารแบบลูกโซ่กับสมาชิกที่อยู่ถัดไป

4) เครือข่ายสื่อสารแบบวงกลม (Cicle Network) เป็นการสื่อสารที่สมาชิกแต่ละคนสามารถติดต่อสื่อสารกับสมาชิกข้างเคียงกับตน โดยตรงได้ แต่ละคนในกลุ่มจะมีฐานะเท่าเทียมกัน

5) เครือข่ายการสื่อสารรูปดาว (Star Network) เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้ติดต่อสื่อสารกัน ได้ทั่วถึงและเป็นอิสระ ไม่เข้มงวด ไม่มีศูนย์กลางที่เป็นทางการ เครือข่ายประเภทนี้จะรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพงานสูง

ลักษณะการสื่อสารในองค์กรหนึ่ง

1) ระบบรวม (Macro Approach) ภาพรวมทั้งองค์กร

1.1) การติดตามรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นภายนอก กำหนดให้พนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบติดตามข้อมูลรายงานวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากข้อมูลภายนอก

1.2) การพิสูจน์ให้เห็นจริงทำได้ตามที่ตกลงไว้หรือไม่

1.3) การติดต่อกับองค์กรอื่น โดยหาข้อมูลทางโทรสารหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ตการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ และเปลี่ยนข้อมูลในกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน

1.4) การกำหนดวัตถุประสงค์พิจารณา จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากภายนอก จัดความสามารถของลูกค้าและติดต่อกับสถาบันอื่นก่อน

2) ระบบย่อย (Micro Approach) หน่วยงานย่อยในองค์กร

2.1) การเป็นสมาชิกของกลุ่มสื่อสารสร้างความเข้าใจมีเป้าหมายร่วมกัน

2.2) การปฐมนิเทศและการฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

2.3) การสร้างบรรยากาศในการทำงานพูดคุยปรึกษากันอย่างเสรีการเปิดเพลงเบา ๆ

2.4) การควบคุมและการสั่งงาน ต้องอาศัยเครื่องมือทางการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ เช่น การประชุมภายใน หนังสือเวียน วิทยุสื่อสาร internet fax โทรศัพท์ เป็นต้น

2.5) การสร้างความพอใจ สร้างระบบการสื่อสารในองค์กรที่เหมาะสม เช่น เสียงตามสาย วารสารบอร์ดประชาสัมพันธ์ อีเมลล์ จุดนัดพบ (Meeting Point)

3) ระบบเฉพาะบุคคล (Individual Approach) เป็นพฤติกรรมทางการสื่อสารแต่ละบุคคล

3.1) การพูดคุยกันในกลุ่มที่ทำงานด้วยกันเพื่อสร้างความเข้าใจได้เปลี่ยนทัศนคติ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.2) การเข้าร่วมประชุม การนำเสนอข้อมูล การแก้ปัญหา การโน้มน้าวให้บุคคลอื่นยอมรับ

3.3) การเขียนคู่มือ แนวทางปฏิบัติงาน และเป็นการสื่อสารระหว่างองค์กรกับบุคคลภายนอก

3.4) การร่างจดหมาย ใช้เวลาที่จำกัด และต้องทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ

3.5) การทำสัญญาขาย มีความยืดหยุ่นตอบสนองความต้องการของลูกค้า

3.6) การโต้แย้ง ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการโต้แย้งจะต้องเป็นผู้ที่ชักนำให้บุคคลอื่นคล้อยตาม

ประโยชน์ของการสื่อสารที่มีต่อองค์กรและต่อสมาชิกขององค์กรด้านการทำงาน

1) ข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมที่ได้จากการสื่อสารจะทำให้รู้ว่าการดำเนินงานนั้นเป็นไปได้ด้วยดีหรือไม่

2) ข้อมูลจากการสื่อสารช่วยในการตัดสินใจเรื่องต่างๆเกี่ยวกับการทำงานได้

3) การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการทำงาน จะทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เกิดผลเสียหายร้ายแรงน้อย

4) กลุ่มงานที่มีการติดต่ออย่างเปิดเผย สามารถแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้

5) ความถูกต้องของข้อมูลและการสื่อสารอย่างเปิดเผย จะช่วยให้การทำงานของ กลุ่มและองค์กรมีประสิทธิภาพ

ด้านความพอใจในงาน

1) บุคคลที่มีส่วนอยู่ในเครือข่ายของการสื่อสาร จะมีความพอใจในการทำงานมากกว่าบุคคลที่อยู่โดดเดี่ยวลำพัง

2) บุคคลที่มีโอกาสติดต่อสื่อสารโดยตรงแบบเผชิญหน้า จะมีความพอใจมากยิ่งขึ้น เพราะการได้ข้อมูลย้อนกลับทันที ทำให้รู้ว่าคุณภาพหรือความล้มเหลวในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งหากการสื่อสารล้มเหลวก็สามารถที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดและปรับความเข้าใจได้ทันเวลา

3) ความถูกต้องของข้อมูลและการสื่อสารอย่างเปิดเผย ทำให้เกิดความพึงพอใจในงาน และหัวหน้างาน

ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่ม

1) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จะทำให้ความสามัคคีในกลุ่มมากขึ้น
2) การปรับปรุงการสื่อสารที่ดีขึ้นจะช่วยลดผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งในกลุ่มได้

ด้านการบริหารงาน

1) เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร คือ การแจ้งข้อมูลข่าวสารขององค์กรต่อพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถประสานและบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2) เพื่อกระตุ้นและจูงใจ การจูงใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาการทำงาน of พนักงานในองค์กร การจะได้รับแรงจูงใจและการกระตุ้นจากการสื่อสารองค์กร จะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการชักจูงผ่านการสื่อสารดังกล่าว

3) เพื่อประเมินผลการทำงาน ปัจจุบันองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจึงทำให้ต้องมีการประเมินผลงานตลอด เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการทำงาน ดังนั้นกระบวนการสื่อสารจะต้องมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์พร้อมมีการส่งข้อมูลย้อนกลับซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานไปในแนวทางที่ถูกต้อง

4) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในหมู่คณะ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน ผู้บริหารกับผู้บริหาร พนักงานกับพนักงาน ทางในสายการบังคับบัญชาอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ก็จะเกิดจากการสื่อสารระหว่างกันทั้งสิ้น การสื่อสารจึงเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และทำให้องค์กรดำรงอยู่และพัฒนาไปได้ในทุกสถานการณ์

5) เพื่อวินิจฉัยสั่งการ หน้าที่อย่างหนึ่งของฝ่ายบริหารก็คือ การออกคำสั่งกับกลุ่มบุคคลที่อยู่ในองค์กร การออกคำสั่งดังกล่าวจำเป็นต้องใช้การสื่อสารที่รวดเร็วแน่นอนและถูกต้อง ดังนั้น ถ้าผู้บริหารไม่ใช้การสื่อสาร ก็ไม่สามารถสั่งการหรือมอบหมายหน้าที่ให้พนักงานดำเนินการได้เลย

อุปสรรคของการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง แต่ยากที่จะบรรลุความสำเร็จได้เนื่องจากจะพบอุปสรรคหลายอย่างที่อาจจะรบกวนการติดต่อสื่อสารได้ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะ ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารด้วยการชนะอุปสรรคเหล่านั้นทางระดับบุคคลและระดับองค์กร

การติดต่อสื่อสารไม่ใช่จะไม่มีประสิทธิภาพเสมอไป ความล้มเหลวจะเกิดขึ้นจากเหตุผลหลายอย่างเหตุผลบางอย่างอาจเพียงแต่เป็นนิสัยที่ไม่ดีและขาดการจัดเรียงทิศทางที่คลุมเครือ อุปสรรคเหล่านี้สามารถเอาชนะได้โดยไม่ต้องยุ่งยากเกินไปถ้าบุคคลเต็มใจจะแก้

ในขณะเดียวกันกระบวนการสื่อสารอาจมีถึงรบกวนเกิดขึ้นในหลายลักษณะดังนั้นการมีตัวกรอง (Filtering) ในสมัยเด็ก ๆ เราคงเคยเล่นเกมกระซิบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าข้อมูลจากต้นทางและปลายทางจะแตกต่างกัน ในองค์กรก็เช่นเดียวกัน เมื่อข้อมูลเคลื่อนผ่านระดับชั้นการบริหารต่าง ๆ ข้อมูลก็จะเปลี่ยนแปลงไปโดยอาจจะตกหล่นหรือบิดเบือนไปจากเดิมได้ ผู้บริหารในหลายกิจการจึงนิยมใช้การบริหารงานแบบ Management by Walking Around หรือ MBWA โดยการลงไปพูดคุยกับพนักงานและสังเกตการทำงานจึงทำให้มีโอกาสเข้าถึงลูกค้าและบุคลากรในระดับการปฏิบัติการมากขึ้น และมีโอกาสสื่อสารโดยตรงกับพนักงาน ทำให้ได้รับข้อมูลจากพนักงานในระดับล่างขององค์กรมากขึ้นด้วย ตลอดจนทำให้ขวัญและกำลังใจบุคลากรเหล่านี้สูงขึ้นด้วย

อุปสรรคอื่น ๆ เช่นการรับรู้ เรามีอารมณ์ขันในขณะที่สื่อสารกัน หรือปัญหาเนื่องจากภาษาที่ใช้ ซึ่งผู้บริหารจะต้องแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม เช่น ต้องวิเคราะห์ผู้รับสารเพื่อเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสม รวมทั้งต้องระมัดระวังภาษาที่ไม่ใช่ภาษาพูดที่อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ ต้องร่วมสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจเพื่อให้เกิดการสื่อสารอย่างกว้างขวางและเปิดเผยต้องเลือกใช้สื่อและช่องทางที่เหมาะสมต้องตั้งใจฟังและมีการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างเหมาะสมด้วย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมคิด พรหมจ้อย, เจียรระโน ทรงชัยกุล, และศักดิ์ชัย พิทักษ์วงศ์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการพัฒนาการกีฬาในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2” ผลการวิจัยพบว่า

ผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531 ถึงพ.ศ. 2539) ผลการศึกษาตามแผนงานหลัก 6 แผนงาน พบว่า โดยรวมแผนพัฒนาการกีฬาที่ประสบความสำเร็จในระดับปานกลางมี 4 แผนงานคือแผนพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อสุขภาพ แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อการแข่งขันและแผนพัฒนาการบริหารองค์กรในการพัฒนาการกีฬา สำหรับแผนงานพัฒนาการกีฬาที่ประสบความสำเร็จในระดับน้อยมี 2 แผนงานหลักคือแผนพัฒนาโภชนาการกับการกีฬาและแผนพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพส่วนปัญหาและอุปสรรคและข้อจำกัดของการพัฒนาการกีฬาของประเทศได้ดังนี้

- 1) ขาดหน่วยงานระดับจังหวัดที่รับผิดชอบดูแลด้านการกีฬาโดยตรง อีกทั้งในระดับอำเภอและตำบลก็ยังไม่มีความรู้ด้านกีฬา
- 2) การประชาสัมพันธ์ด้านการกีฬายังไม่ครอบคลุมและดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมายเท่าที่ควร
- 3) ขาดความชัดเจนของแผนงาน และนโยบายผู้ปฏิบัติมักไม่ได้นำแผนนโยบายมาใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้และผู้ปฏิบัติบางหน่วยงานขาดความรู้ลึกของความเป็นเจ้าของงานด้านการกีฬา
- 4) ขาดการประสานความร่วมมือที่ได้ผลระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการกีฬาในการจัดแผนการจัดตั้งงบประมาณและการนำไปปฏิบัติ
- 5) ในระดับท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกีฬา งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬา
- 6) ขาดการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการกีฬาอย่างเป็นระบบ
- 7) ขาดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

สุภาพ พลอยแหวน (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาและการดำเนินงานของสมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สภาพการดำเนินงานโดยรวมของสมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทยมีการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้และสภาพการดำเนินงานในแต่ละด้านซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่วัสดุอุปกรณ์ ด้านการประสานงานและด้านการรายงานผล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ยกเว้นด้านการอำนวยความสะดวกเพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับดี

2) ปัญหาในการดำเนินงานโดยรวมของสมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทยมีปัญหายุ่งในระดับมากและปัญหาในการดำเนินงานในแต่ละด้านซึ่งประกอบด้วย 8 ด้านคือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่อุปกรณ์ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงานและด้านการรายงานผล มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน

3) ผู้บริหารสมาคมว่ายน้ำ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาว่ายน้ำ มีการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของสมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทยโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสภาพการดำเนินงานในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้านเช่นเดียวกัน

4) ผู้บริหารสมาคมว่ายน้ำ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาว่ายน้ำ มีการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทยโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัญหาในการดำเนินงานในแต่ละด้านมีจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การด้านการจัดบุคลากร ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงานและด้านการรายงานผล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านงบประมาณและด้านสถานที่วัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจดศักดิ์ ศุภโสภณ (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ พบว่า

1) สภาพการบริหารการเปลี่ยนแปลงของ สถานศึกษามีการกำหนดทิศทางการบริหารงานโดยคำนึงถึงความต้องการ ความจำเป็น มีการวิเคราะห์ งานหลักที่สำคัญและจำเป็นของสถานศึกษา มีการจัดแผนงบประมาณที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน มีการแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติโดยจัดทำเป็นแผนประจำปี การขับเคลื่อนกระบวนการ บริหารเป็นแบบล่างขึ้นบน มีโครงการสนับสนุนให้บุคลากรสามารถประเมินผลและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

2) ปัญหาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา คือ การกำหนดนโยบายไม่ได้สะท้อนปัญหาที่แท้จริงของสถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายไม่ได้มาจากการวิเคราะห์ปัญหาหรือความต้องการอย่างแท้จริง และการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กับกลยุทธ์ขององค์กร ขาดการทำงานเป็นทีม จำนวนบุคลากร ไม่สัมพันธ์กับจำนวนงาน มีงบประมาณไม่เพียงพอ ทุกระเบียบไม่เอื้อต่อการให้อำนาจการตัดสินใจ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ไม่ครบถ้วนตามแผนการปฏิบัติงาน

3) รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่ควรจะเป็น คือ รูปแบบบูรณาการ 4 มุมมอง ประกอบด้วย มุมมองจากบนลงล่าง (Top-down) มุมมองจากล่างขึ้นบน (Bottom-up) มุมมองจากภายนอก สู่ภายใน (Outside-in) และมุมมองภายในสู่ภายนอก (Inside-out) แนวคิด หลักการ และวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย การปรับโครงสร้าง การเพิ่มบทบาทหน้าที่และบริการใหม่ การเปลี่ยนผู้นำ และการปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี โครงสร้างการบริหารแบบงานหลักและ งานที่ปรึกษา (Line and Staff Organization Structure) แบบร่วมคิดร่วมทำ และลักษณะรูปแบบบูรณาการ 4 มุมมอง (Integrated Four Perspective Model) และกลยุทธ์การดำเนินงาน ประกอบด้วย กลยุทธ์การปรับเปลี่ยนองค์กร โดยการบัญชาการให้มีส่วนร่วมในวงจำกัด การกระจายอำนาจ และการสร้างขีดความสามารถให้แก่สมาชิกในองค์กร ส่วนปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสู่ความสำเร็จ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสมรรถนะส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม ได้แก่ การบริหารทรัพยากร การมีส่วนร่วมของบุคลากร เครื่องข่ายภายนอก การจัดการปัญหา การพัฒนา อย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ความเป็นสถาบัน และการเปลี่ยนแปลงองค์กร

เดือนเพ็ญ ประทุม (2554) ได้ทำการศึกษา เรื่องแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างวัฒนธรรมในองค์กรกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวัฒนธรรมองค์กร ศึกษา รูปแบบการสื่อสารองค์กรและแนวทางการสื่อสารวัฒนธรรมองค์กร ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารองค์กร และเสนอแนะแนวทางการสร้างวัฒนธรรมของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการศึกษา พบว่า

1) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยจัดตั้งวัฒนธรรมองค์กรเพื่อทำหน้าที่ศึกษาสำรวจและวิเคราะห์ค่านิยมที่สำคัญ พร้อมทั้งให้บุคลากรตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร และนำผลมาวิเคราะห์ประมวลผลและประกาศออกเป็นวัฒนธรรม

2) รูปแบบช่องทางและกลยุทธ์การสื่อสารภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมี 2 รูปแบบคือ รูปแบบการสื่อสารแบบเป็นทางการ และรูปแบบการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ โดยผู้บริหารนิยมใช้การสื่อสารแบบเป็นทางการมากกว่า โดยเฉพาะการสื่อสารแบบแนวตั้ง ในรูปแบบการประชุม หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน บันทึก ส่วนระดับปฏิบัติการณ์จะเป็นรูปแบบการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ ในลักษณะการสื่อสารแบบแนวราบ ได้แก่ โทรศัพท์ภายใน เสียงตามสาย บอร์ดประชาสัมพันธ์

3) ปัญหาและอุปสรรคการสื่อสาร มีทั้งในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงมีปัญหาในเรื่องของการสื่อสารจากผู้ปฏิบัติขึ้นไปยังผู้บังคับบัญชา โดยมีปัจจัยที่เกิดจากความแตกต่างทางสถานภาพระหว่างผู้บริหารและพนักงาน แนวทางการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของวัฒนธรรมผู้บริหารองค์กรควรเป็นแบบอย่างและสื่อสารองค์กรอย่างสม่ำเสมอ ต้องมีการใช้กระบวนการจัดเกลาทางสังคม ได้แก่ การสื่อสารผ่านพิธีกรรม และกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน อาทิ จัดกิจกรรมในวันครบรอบการก่อตั้งสมาคม กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ เป็นต้น

กรวรรณ เวชชานูเคราะห์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสื่อสารเพื่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนคลองโคกน จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น กระบวนการสื่อสารที่จะสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และศึกษา ถึงปัญหาอุปสรรค ปัจจัยที่สนับสนุนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของพื้นที่ชุมชนคลองโคกน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่า

1) องค์ประกอบการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของพื้นที่ชุมชนคลองโคกน จังหวัดสมุทรสงคราม คือ SMCR ซึ่ง (S) ก็คือ ผู้นำทางความคิด Opinion Leader ทำการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation) ซึ่งก็คือ (M) ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ใน ที่นี้ก็คือ (C) ได้แก่ สื่อบุคคล (Personal Media), สื่อการประชุม, เสียงตามสาย และสื่อกิจกรรม ไปยังผู้รับสาร (R) ในที่นี้คือชาวบ้านในชุมชนคลองโคกน ผลที่เกิดจากองค์ประกอบการสื่อสารในชุมชนจะทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม (Participation) เมื่อชาวบ้านส่วนใหญ่ยอมรับนวัตกรรมแล้วนำไปปฏิบัติ

จนเกิดผลสำเร็จ จึงมีการชักชวนผู้อื่นหรือการบอกกันปากต่อปาก ทำให้ชาวบ้านที่ยังไม่ยอมรับนวัตกรรมหรือลังเลเกิดความมั่นใจในนวัตกรรมมากขึ้น มีความคล้อยตามผู้ ชักชวนและเปิดรับนวัตกรรมในที่สุด

2) รูปแบบการสื่อสารในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การสนับสนุนกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ภายใต้บริบทของการร่วมรับรู้ปัญหาาร่วมคิด และร่วมปฏิบัติของชุมชนใน ท้องถิ่น และการกระจายรายได้

การสื่อสารระหว่างคนในชุมชนนั้น แกนนำชุมชนมักเป็นผู้ส่งสารหลัก การสื่อสารระหว่างแกนนำชุมชนกับชาวบ้านส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ Informal Communication โดยเน้นเป็นการพูดคุย แลกเปลี่ยนแนวคิด และปรึกษาปัญหาหากันระหว่างกลุ่มสมาชิก

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้นำชุมชนยังได้ใช้รูปแบบการสื่อสารผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้อาจแบ่งรูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนคลองโคนดังนี้ 1) การปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้ให้กับชาวบ้านในชุมชนผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ 2) การจัดกิจกรรมอาสาสมัคร และ 3) การสอนสาธิตการเป็นไกด์

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการสื่อสารและปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ในการกำหนดระเบียบวิธีวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Research Methodology) ที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งมีระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูลวิจัย

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย รวมจำนวน 15 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มผู้บริหารและสมาชิกของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1) พลเอกเจริญ นพวงศ์ อุปนายกสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย
- 2) คุณธนวิทย์ โหสกุล เลขาธิการสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย
- 3) ดร.ไพโรจน์ สว่างไพโร เลขาธิการสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยประจำ

พื้นที่ภาคกลาง

กลุ่มผู้ฝึกสอนกีฬาว่ายน้ำ จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1) คุณศักดิ์ชัย สุริยะวงศ์ อดีตผู้ฝึกสอนนักกีฬาว่ายน้ำทีมชาติไทย
- 2) คุณอาคม อนุชิตโอฬาร ผู้ฝึกสอนนักกีฬาว่ายน้ำใต้ใต้ สวิมมิ่งคลับ
- 3) คุณลาเมธ ส่างแก้ว ผู้ฝึกสอนนักกีฬาว่ายน้ำโรงเรียนคาราสุมุทร จังหวัดชลบุรี

กลุ่มนักกีฬาว่ายน้ำ จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1) คุณณัฐพงษ์ เกษอินทร์ นักกีฬาว่ายน้ำทีมชาติไทย
- 2) คุณธนกร อุดมธนกฤษชัย นักกีฬาว่ายน้ำสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี
- 3) คุณศักดิ์สิทธิ์เดช เดชคุ้ม นักกีฬาสโมสรว่ายน้ำประชาชนิเวศน์

กลุ่มผู้ปกครองของนักกีฬาว่ายน้ำ จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1) คุณสภากากรณ์ มีจันเพชร
- 2) คุณสุรชาติ อุดมธนกฤษชัย
- 3) จ.ส.อ.สรเดช เดชคุ้ม

กลุ่มนักวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1) ผศ.ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา และผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการกีฬา
- 2) ผศ.ดร.สุกัญญา เจริญวัฒนะ ประธานสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาระดับบัณฑิตศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านโภชนาการทางกีฬา
- 3) คุณพรพจน์ ไชยนอก ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา

กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์นี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับวงการกีฬาว่ายน้ำและสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเกี่ยวกับแนวทางการสื่อสารและการมีส่วนร่วมในสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือสำคัญในการเก็บและรวบรวมข้อมูล คือ ผู้ศึกษา โดยใช้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์

อุปกรณ์สำหรับบันทึกข้อมูล เช่น เทปบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป เครื่องเขียน กระดาษสำหรับจดบันทึก และแฟ้มสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2 แนวทางในการสัมภาษณ์

เอกสารแนวทางการสัมภาษณ์ เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการค้นคว้า จากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แนวทางการสื่อสาร

- 1) สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยต้องการสื่อสารอะไร
- 2) บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องมีการรับรู้อย่างไร

การมีส่วนร่วม

- 1) สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยได้มีส่วนร่วมในการนำแนวนโยบายความเป็นเลิศทางกีฬาของภารกิจแห่งประเทศไทยมาปรับใช้อย่างไร
- 2) บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับกีฬาว่ายน้ำได้มีส่วนร่วมในการยกระดับความเป็นเลิศทางกีฬาอย่างไรบ้าง

เอกสารแนวทางการสัมภาษณ์นี้ เป็นเพียงเครื่องมือในการเก็บข้อมูลพื้นฐาน โดยข้อมูลที่มีความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ จะได้จากการพูดคุยซักถาม และการสังเกตของผู้ศึกษา ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการศึกษาครั้งนี้

3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้สร้างแนวทางคำถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยนำแนวคำถามที่สร้างไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่จะต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข หรือเพิ่มเติมบางประเด็นในข้อคำถามเพื่อให้ถูกต้องเหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด และสามารถเก็บข้อมูลได้ถูกต้อง ครบถ้วน

3.4 การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ขั้นเตรียมการ

1) การเตรียมตัวผู้ศึกษา เป็นการเตรียมความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสร้างแนวคำถามให้ครอบคลุม การสังเกต และการจดบันทึกภาคสนาม ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล

2) การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์สำหรับจดบันทึกข้อมูล อุปกรณ์บันทึกเสียง แฟ้มสำหรับเก็บเอกสาร และกล้องถ่ายภาพ

3.4.2 ขั้นดำเนินการ

1) สร้างสัมพันธภาพกับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งในที่นี้คือบุคลากรในสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ผู้บริหาร ผู้ฝึกสอนทีมชาติ ผู้ฝึกสอนสโมสร นักกีฬาทีมชาติ และนักกีฬาสโมสร โดยผู้ศึกษาแนะนำตนเอง และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกระบวนการวิจัยโดยละเอียด เพื่อให้เกิดความไว้วางใจในระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับผู้ทำการศึกษา และได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งต่อ ๆ ไป

2) เมื่อผู้ทำการศึกษาและกลุ่มเป้าหมายมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแล้ว และมีความยินดีจะให้ข้อมูล จึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ด้วยการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interview) และใช้การสังเกต

3) การบันทึกภาคสนาม (Field Note) ผู้ศึกษาจะทำการบันทึกเสียง ในขณะที่ให้การสัมภาษณ์ และจดบันทึกประเด็นสำคัญโดยอาศัยจากการสังเกตร่วมด้วย

4) แปลผลข้อมูล หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาทำการบันทึกให้เป็นระเบียบ โดยเริ่มจากการถอดเทปสัมภาษณ์ที่ได้ทำการบันทึกเสียงไว้ ซึ่งจะบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ทั้งหมด หลังจากนั้นจึงอ่านเพื่อการตรวจสอบข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจนหรือครบถ้วน เพื่อที่จะนำไปสัมภาษณ์เพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งถัดไป

5) ทำการตรวจสอบความตรงของข้อมูลอีกครั้งก่อนทำการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป โดยนำข้อมูลที่ได้จากการแปลผลรายวัน ไปสอบถามย้อนกลับ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

6) การสิ้นสุดการเก็บรวบรวมข้อมูลจะพิจารณาจากข้อมูลที่ได้ ซึ่งจะไม่สามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้วได้อีก ซึ่งถือว่าข้อมูลมีความอิ่มตัว จึงยุติการสัมภาษณ์

3.5 การตรวจสอบข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาตรวจสอบเพื่อความแน่ใจ ว่าข้อมูลที่ได้รับนั้น ถูกต้องและตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยตรวจสอบในลักษณะดังนี้

3.5.1 การตรวจสอบข้อมูลภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละครั้ง

เป็นการตรวจสอบข้อมูลในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูล ความตรงของข้อมูล และความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้อีกหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ในแต่ละครั้ง แล้วนำมาแปลผลเบื้องต้น และให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.5.2 การตรวจสอบข้อมูลเมื่อสิ้นสุดการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้อีกมาจัดหมวดหมู่ และทบทวนให้ผู้ให้ ข้อมูลฟัง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนจะนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษามีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนำคำสัมภาษณ์จากผู้ถูกสัมภาษณ์ มาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแต่ละบุคคล และจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะ ของข้อมูล
- 2) นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่จัดลำดับความสำคัญแล้ว นำมาเปรียบเทียบกับข้อมูล ทางเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดทางทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะทราบ ถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันของข้อมูล
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษาต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกันอย่างเป็นระบบและนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน แสดงความสำคัญของข้อมูลได้ ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และเขียนรายงาน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะไม่ใช้ข้อมูล ตัวเลข แต่จะเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่มีรายละเอียด และลึก และมีการอ้างอิงโดยตรงเกี่ยวกับที่มา ของข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าหรือข้อมูลทางเอกสาร

ดังนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการตอบประเด็นสัมภาษณ์ (Interview Research) และ ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ (Document Research) จะถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง ทั้งในเชิงเหตุและผล ซึ่งการวิเคราะห์จะออกมาในลักษณะของการพรรณานำไปสู่คำตอบในการศึกษาและสรุปตามหลักวิชาการประกอบการเขียนรายงาน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาแนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย และเพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviewing) โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผู้บริหารและสมาชิกของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย จำนวน 3 คน
ได้แก่

พลเอกเจริญ นพวงศ์ อุปนายกสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย
คุณธนวิทย์ โทสกุล เลขาธิการสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย
ดร.ไพโรจน์ สว่างไพโร เลขาธิการสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยประจำ

ภาคกลาง

2) กลุ่มผู้ฝึกสอนกีฬาว่ายน้ำ จำนวน 3 คน ได้แก่

คุณศักดิ์ชัย สุริยะวงศ์ อดีตผู้ฝึกสอนนักกีฬาว่ายน้ำทีมชาติไทย
คุณอาคม อนุชิตโอฬาร ผู้ฝึกสอนนักกีฬาว่ายน้ำโตโต้ สวิมมิ่งคลับ
คุณลาเมธ ส่างแก้ว ผู้ฝึกสอนนักกีฬาว่ายน้ำโรงเรียนดาราสุมุทร จังหวัดชลบุรี

3) กลุ่มนักกีฬาว่ายน้ำ จำนวน 3 คน ได้แก่

คุณณัฐพงษ์ เกษอินทร์ นักกีฬาว่ายน้ำทีมชาติไทย
คุณธนกร อุดมธนกุลชัย นักกีฬาว่ายน้ำสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี
คุณศักดิ์ธีรเดช เดชคุ้ม นักกีฬาสโมสรวายน้ำประชานิวสน์

4) กลุ่มผู้ปกครองของนักกีฬาว่ายน้ำ จำนวน 3 คน ได้แก่

คุณสภากรณ์ มีจั่นเพชร

คุณสรุชาติ อุคมธนกุลชัย

จ.ส.อ.สรเดช เคชคุ้ม

5) กลุ่มนักวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 3 คน ได้แก่

ผศ.ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา และ
ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการกีฬา

ผศ.ดร.สุกัญญา เจริญวัฒนะ ประธานสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาระดับ
บัณฑิตศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านโภชนาการทางกีฬา

คุณพรพจน์ ไชยนอก ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา

โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.1 แนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

4.2 ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

4.1 การสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

การสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย แบ่งได้เป็น 3 ประเด็น ได้แก่

4.1.1 การสื่อสารและการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่

4.1.2 การพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ

4.1.3 ช่องทางการสื่อสาร

4.1.1 การสื่อสารและการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่

การจัดอบรมผู้ฝึกสอนและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ การนำความรู้และนำวิทยาการจากต่างชาติมาเป็นผู้บรรยายในการอบรม การสร้างความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้ฝึกสอนและบุคลากรได้เกิด

ความคิด ความรู้ และสร้าง ความสามารถ รวมทั้งเทคนิคใหม่ ๆ ในการนำไปเผยแพร่สู่ นักกีฬา สมาคมกีฬาว่ายนํ้าเองมีการสื่อสารผ่านการจัดอบรมผู้ฝึกสอนและในช่องทางสื่อสารผ่านทาง Facebook ซึ่งช่องทางสื่อสารเพียงเท่านั้นยังไม่เพียงพอต่อการเข้าถึงข้อมูลและการนำข้อมูลความรู้ ไปพัฒนามากนัก ส่งผลให้บุคลากรบางส่วนและบุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของสมาคม ได้อย่างทั่วถึง ทำให้การพัฒนานักกีฬาเป็นไปอย่างล่าช้า ดังเช่นคำกล่าวที่ว่า

“ปัญหาการสื่อสารยังคงมีมาโดยตลอด ซึ่งสมาคมพยายามหาช่องทางที่ง่ายต่อการเข้าถึงโดยการสร้างเว็บไซต์ ยังมีบุคลากรบางส่วนที่ไม่มีความชำนาญทางด้านเทคโนโลยีที่เข้าไม่ถึงข้อมูลในจุดนี้ แต่สามารถติดต่อและรับข่าวสารผ่านช่องทางอื่น ๆ” (ชนาวิทย์ โหสกุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2562)

ทั้งนี้การสื่อสารที่ดีจะช่วยส่งเสริมการสร้างความเป็นเลิศของนักกีฬาและเกิดการพัฒนารวดเร็ว ซึ่งการกระจายข่าวสารให้แพร่หลายจะช่วยให้นักกีฬาที่อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ เข้าถึงเนื้อหาความรู้และนำไปพัฒนาตนเองต่อไปได้ นอกจากนี้การจัดหลักสูตรอบรมยังช่วยส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาผู้ฝึกสอนซึ่งจะส่งผลไปสู่ นักกีฬาได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

“สมาคมควรจัดให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้นักกีฬาสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในข้อมูลการสื่อสาร และนำไปปฏิบัติให้มุ่งสู่ทิศทางเดียวกันกับที่สมาคมตั้งเป้าหมายไว้” (ณัฐพงษ์ เกษอินทร์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 มกราคม 2563)

การเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลได้อย่างรวดเร็วนั้น ส่งผลดีต่อการนำข้อมูลนั้น ๆ ไปพัฒนาตนเอง และยังช่วยให้นักกีฬาทราบถึงข่าวสารใหม่ ๆ ที่สมาคมได้แจ้งผ่านการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ โดยการสื่อสารที่ดีนั้นต้องมีความชัดเจน มีความละเอียดรอบคอบในการส่งสาร ทำให้ผู้รับสารได้รับข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งนำไปสู่การนำข้อมูลไปปฏิบัติให้เกิดความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง การจัดให้มีกิจกรรมอบรมและประชุม เพื่อกระจายข่าวสารและความรู้แก่บุคลากรในทุกระดับชั้น ก็จะช่วยให้การสร้างความเป็นเลิศสามารถทำได้โดยตรงจุด เนื่องจากผู้รับสารเกิดความเข้าใจและมีความคิดไปในทิศทางเดียวกัน การสื่อสารที่ดีควรสื่อสารอย่างถูกต้องชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การที่สมาคมขาดช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ฝึกสอนที่อยู่ต่างจังหวัดหรือนอกพื้นที่นั้น ทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างติดขัดและไม่ชัดเจน สมาคมควรมีการวางแผนการสื่อสารให้มี

การเข้าถึงบุคคลมากกว่านี้ เพื่อให้ผู้ฝึกสอนมีความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับนโยบายของสมาคม และนำข่าวสารความรู้ไปพัฒนานักกีฬาให้เกิดความเป็นเลิศ

4.1.2 การพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ

การฝึกอบรมและเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับสมาคมให้มากยิ่งขึ้นถือเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยกระตุ้นให้การมีส่วนร่วมของนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ปกครอง บุคลากรและบุคคลทั่วไป เข้าถึงได้เป็นอย่างดี โดยการพัฒนาความเป็นเลิศนั้นต้องพัฒนาเป็นลำดับขั้น การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนากีฬาว่ายน้ำในบริบทของสังคมไทยนั้น สมาคมได้สร้างบริบทโดยการพัฒนาผู้ฝึกสอนให้มีความรู้ โดยจัดให้มีการอบรมความรู้ใหม่ ๆ ตลอดทั้งปี เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนานักกีฬา สมาคมจัดให้มีหลักสูตรการอบรม โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ เพื่อให้ผู้ฝึกสอนมีคุณภาพมากขึ้น ปัจจุบันสมาคมให้ความสำคัญกับการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาปรับใช้กับการฝึกซ้อมของนักกีฬา มากขึ้น ซึ่งช่วยส่งเสริมและกระตุ้นการสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำได้เป็นอย่างดี

สมาคมมีการจัดตั้งงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความสามารถของนักกีฬา โดยส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาร่วมพัฒนานักกีฬาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ นอกจากนี้ผู้ฝึกสอนควรได้รับการอบรมหลักสูตรและองค์ความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้ฝึกสอนแต่ละคนอาจไม่เหมือนกัน องค์ความรู้ใด ๆ ก็ตาม สามารถนำมาพัฒนาและต่อยอดความสำเร็จของนักกีฬาได้เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความสามารถและการประยุกต์ใช้ของผู้ฝึกสอนแต่ละคน

“จุดที่สมาคมควรพัฒนา คือ การสนับสนุนนักกีฬาให้มีโอกาสไปศึกษาในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพของนักกีฬา หรือควรจัดโครงการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ กับต่างประเทศ เพื่อนำหลักสูตรจากต่างประเทศเข้ามาพัฒนานักกีฬาไทยให้สามารถสู้ระดับสากลได้” (ศักดิ์ธีเดช เดชคุ้ม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 ธันวาคม 2562)

ความรู้ในการพัฒนาตนเองถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างศักยภาพให้มุ่งสู่ความสำเร็จ เนื้อหาความรู้ที่นักกีฬาควรศึกษา ต้องจัดให้มีการจัด อบรมเพื่อต่อยอดความรู้ นั้น ๆ เช่น ความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา การนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการฝึกซ้อม เป็นต้น

“การเพิ่มวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามาเป็นเนื้อหาความรู้ในหลักสูตร จะช่วยเพิ่มการพัฒนา ศักยภาพของนักกีฬาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก รวมทั้งการนำนักจิตวิทยาเข้ามาช่วยพัฒนาสภาพจิตใจ ยิ่งเป็นการสนับสนุนความพร้อมในการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ” (อาคม อนุชิตโอฬาร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 ธันวาคม 2562)

การเตรียมความพร้อมแก่นักกีฬาดังแต่ขั้นแรกเริ่มก็ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักกีฬา ก่อนที่จะต่อยอดศักยภาพของตนเองไปสู่เป้าหมาย ดังนั้นการจะให้เกิด ความเป็นเลิศ ต้องเริ่มจากการพัฒนานักกีฬาดังแต่ขั้นต้น ให้เกิดความต่อเนื่องและพัฒนาไปเรื่อย ๆ อย่างไม่มีสิ้นสุด การได้รับการสนับสนุนจากสมาคมก็ถือเป็นจุดเริ่มต้นการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็น เลิศเช่นกัน

การนำความรู้จากต่างประเทศเข้ามาพัฒนานักกีฬาไทยนั้น จะต้องนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้น มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับศักยภาพของนักกีฬาไทย เพราะขีดความสามารถของนักกีฬาไทยและต่างชาติ นั้นไม่เท่ากัน ผู้ฝึกสอนจะเป็นผู้คัดกรองและนำองค์ความรู้ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับนักกีฬาของตน เพื่อให้เกิดการพัฒนาย่างเต็มรูปแบบ โดยประเทศไทยส่วนใหญ่ผู้ฝึกสอนและนักกีฬายังยึดติดกับ การฝึกซ้อมแบบเดิม ๆ ทำให้การพัฒนาความสามารถยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เนื้อหาความรู้จาก หลักสูตรการฝึกซ้อมของต่างประเทศ จะช่วยสนับสนุนและผลักดันความสามารถของนักกีฬาไทยให้ ดีขึ้น และพัฒนาศักยภาพให้มุ่งสู่สากลได้ดีขึ้นกว่าเดิม

“นักกีฬาควรพัฒนาตนเองเป็นหลัก ความเป็นเลิศไม่ได้เกิดจากการฝึกซ้อมกับผู้ฝึกสอนคน เดิม ๆ แต่เกิดจากการพัฒนาตนเองให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ” (นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร, การสื่อสาร ส่วนบุคคล, 8 มกราคม 2563)

นอกจากนี้การนำวิทยากรจากต่างประเทศเข้ามามีบทบาทในการร่วมพัฒนาและสร้างองค์ ความรู้ใหม่ จะช่วยส่งเสริมการสร้างศักยภาพที่ดีต่อผู้ฝึกสอนและนักกีฬา อีกทั้งองค์ความรู้ใหม่ ๆ ควรได้รับการเผยแพร่ให้กระจายไปสู่ นักกีฬา ผู้ฝึกสอน และบุคลากรตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อเป็นการ สร้างและการพัฒนาความเป็นเลิศในอนาคตต่อ ๆ ไป การนำเอาความรู้ความเข้าใจในการฝึกซ้อมของ ต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเป็นเลิศให้แก่นักกีฬา ถือว่าเป็นการพัฒนาศักยภาพ ของนักกีฬาให้สามารถก้าวสู่ระดับนานาชาติได้

การวางรากฐานความรู้และการศึกษาความรู้ใหม่ ๆ ช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างจริงจัง ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้รับมานั้นสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนานักกีฬาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดความเป็นเลิศขึ้นมา และการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนั้น สมาคมควรนำเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬามาเผยแพร่และจัดให้มีการเรียนรู้ต่อวิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างจริงจัง โดยส่วนใหญ่การจะพัฒนาให้เกิดความเป็นเลิศต้องเกิดจากตัวนักกีฬาเองก่อน ซึ่งนักกีฬาคือปัจจัยหลักในการสร้างการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ สิ่งอื่น ๆ เป็นเพียงองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมนักกีฬาเท่านั้น หากนักกีฬามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุนที่ดี ก็จะเป็นหนทางที่จะทำให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้โดยง่าย

“สมาคมควรเปิดกว้างในการรับความรู้ใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนานักกีฬาไทย และนำแนวทางการรู้นั้น ๆ มาใช้อย่างจริงจัง หากสามารถทำได้ คิดว่านักกีฬาไทยไม่แพ้ชาติใดในโลกแน่นอน” (สภากรณ์ มีจันเพชร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ธันวาคม 2562)

4.1.3 ช่องทางในการสื่อสาร

การกระจายข่าวสารที่มีความชัดเจน ไม่ขาดตกบกพร่อง การจัดให้มีการอบรม การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน จัดการเพิ่มช่องทางในการสื่อสารให้มีความหลากหลายและเข้าถึงได้ทุกคน จัดให้มีการปรึกษาหารือ เพื่อสร้างแนวทางใหม่ ๆ ในการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้บุคคลทั่วไป นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ปกครองและบุคลากรทุกคน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาตนเองและสร้างความเป็นเลิศให้มีความยั่งยืน โดยช่องทางการสื่อสารของทางสมาคมนั้นยังไม่สามารถเข้าถึงบุคคลทั่วไปหรือบุคลากรภายนอกพื้นที่ได้มากเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาในการสร้างช่องทางสื่อสารยังไม่หลากหลาย ส่งผลให้การติดต่อสื่อสารมีความล่าช้า เกิดการพัฒนาไม่ทันทางที่

“ในส่วนของเนื้อหาความรู้ที่ควรจะสื่อสาร สมาคมควรมีการกระจายองค์ความรู้โดยการสื่อสารในหลายช่องทางที่นอกเหนือจากใน Facebook เพื่อให้บุคคลภายนอกหรือผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมมีช่องทางในการศึกษา” (ไพโรจน์ สว่างโพธิ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2563)

“ปัจจุบันข่าวสารที่ทราบส่วนใหญ่มาจากเพจที่บุคลากรหรือนักกีฬาสร้างขึ้น ซึ่งทุกเพจพยายามนำความรู้และข่าวสารมานำเสนอแก่ประชาชน โดยที่ช่องทางของสมาคมยังไม่สามารถเข้าถึงได้เท่าที่ควร ส่งผลให้นักกีฬาไม่ได้รับประโยชน์หรือความรู้ใหม่ ๆ ผ่านทางสมาคมเท่าใดนัก ตอนนี้จึงอยากให้สมาคมมีการสร้างเพจขึ้นเพื่อให้ง่ายต่อการติดตามข่าวสาร ซึ่งตอนนี้ไม่ทราบว่าทางสมาคมมีเพจแล้วหรือไม่ เพราะเข้าไม่ถึงและยังไม่มีข้อมูล” (สภการณ์ มีจันเพชร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ธันวาคม 2562)

ทั้งนี้การกระจายข่าวสารของทางสมาคมยังไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปมากนัก เพราะสมาคมมีการสื่อสารผ่านช่องทางที่มีความจำกัด ไม่มีความหลากหลายในการเข้าถึงข้อมูล ทำให้บุคคลทั่วไป บุคลากร ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาบางกลุ่ม ไม่สามารถเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลของสมาคมได้ทันทั่วถึง ก่อให้เกิดความล่าช้าของการพัฒนากีฬาวัยน้ำให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาที่ช่วยให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศมีอยู่หลายช่องทาง แต่การพัฒนานักกีฬาอย่างยั่งยืนคือการสนับสนุนและส่งเสริมการกระตุ้นศักยภาพของนักกีฬา โดยการสนับสนุนการฝึกซ้อม การพัฒนาระบบการศึกษาของนักกีฬา การดูแลโภชนาการและนำจิตวิทยามาใช้ในการสนับสนุนการฝึก

ทั้งนี้ สมาคมควรจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญในการทำช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเพื่อให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้ามาศึกษาความรู้เกี่ยวกับกีฬาวัยน้ำ และติดต่อสื่อสารกับทางสมาคมได้ง่ายยิ่งขึ้น สมาคมต้องมีการนำเสนอข่าวสารและข้อมูลผ่านช่องทางที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับการเข้าถึงของประชาชน ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้และความเข้าใจกีฬาวัยน้ำมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาความสามารถได้อีกด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามามีบทบาทในการจัดทำช่องทางการติดต่อสื่อสาร ถือเป็นแนวทางที่ดีที่จะช่วยให้สมาคมสามารถกระจายข่าวสารและเนื้อหาความรู้สู่ักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปได้โดยง่าย

“การเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร สามารถทำได้โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญจัดทำช่องทางใหม่ ๆ ขึ้นมารองรับประชาชน เช่น YouTube เป็นต้น” (นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 มกราคม 2563)

4.2 ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย แบ่งได้เป็น 3 ประเด็น ได้แก่

- 4.2.1 นโยบายของภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทย
- 4.2.2 แนวทางในการสร้างความเป็นเลิศ
- 4.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

4.2.1 นโยบายของภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทย

สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยมีการนำนโยบายจากภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทยมาเป็นบริบทในการบริหารจัดการและพัฒนาสมาคม โดยนโยบายจะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยให้ทุกคนในสมาคมและนักกีฬา มีเป้าหมายในการมุ่งสู่ความเป็นเลิศที่ไปในทิศทางเดียวกัน โดยนโยบายที่ได้นำมาใช้นั้นสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อสร้างความเป็นเลิศและพัฒนาสมาคมให้มีมาตรฐานสากลได้

“นโยบายและยุทธศาสตร์ของสมาคมคือการบริหารจัดการ เนื่องจากตอนนี้สมาคมมีการปรับปรุงการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทย” (ชนาวิทย์ โหสกุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2562)

ทางสมาคมจัดให้มีการอบรมและสร้างองค์ความรู้แก่ผู้ฝึกสอนเพื่อให้ผู้ฝึกสอนนำไปส่งต่อแก่นักกีฬา และสมาคมยังจัดให้มีโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ฝึกสอนอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการของสมาคมมุ่งเน้นไปที่การสร้างความเป็นเลิศของนักกีฬา เพื่อให้นักกีฬาไทยสามารถเข้าแข่งขันกับระดับโลกได้

นอกจากนี้สมาคมยังมีนโยบายที่ดีในการสร้างความเป็นเลิศอีกมากมาย แต่ในแง่มุมมองของผู้ปกครองและบุคคลภายนอกนั้น ยังไม่สามารถทราบได้ว่าสมาคมนำนโยบายนั้น ๆ มาพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด และสามารถนำมาใช้กับนักกีฬาเพื่อเพิ่มศักยภาพได้มากน้อยเพียงใด

“สมาคมได้นำความรู้ใหม่ ๆ เข้ามาฝึกซ้อมนักกีฬา แต่ยังไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างเต็มที่” (ชนกร อุดมชนกกุลชัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 ธันวาคม 2562)

4.2.2 แนวทางในการสร้างความเป็นเลิศ

ปัจจุบันมีการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาร่วมใช้ในการสนับสนุนการสร้างความเป็นเลิศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทุก ๆ คนทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมในแผนการพัฒนานั้น ๆ ด้วย นอกจากนี้ผู้ฝึกสอนก็ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนานักกีฬา ดังนั้นควรจัดการอบรมหลักสูตรใหม่ ๆ และนำความรู้จากต่างชาติเข้ามาประยุกต์ร่วมด้วย สมาคมมีการสร้างแนวทางพื้นฐานขึ้น โดยการสนับสนุนนักกีฬาที่มีแนวโน้มว่าสามารถพัฒนาให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้ และสร้างพื้นฐานที่ดีให้แก่เยาวชนเพื่อเพิ่มโอกาสในการเกิดนักกีฬารุ่นใหม่ ๆ ขึ้น เยาวชนที่มีความสามารถจะได้รับการชักชวนให้เข้าสู่การฝึก เพื่อที่จะนำมาพัฒนาตนเองต่อไป

“สมาคมควรมีการสนับสนุนนักกีฬาที่มีแนวโน้มว่าควรได้รับการพัฒนา เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้ไปสู่จุดสูงสุด” (ศักดิ์ชัย สุริยะวงษ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 ธันวาคม 2562)

นอกจากนั้นการกระจายข่าวสารและส่งต่อข้อมูลข่าวสาร ถือเป็น การสนับสนุนให้นักกีฬาที่อยู่ต่างจังหวัดได้รับข้อมูลข่าวสารและเนื้อหาความรู้ที่มีประโยชน์และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดความเป็นเลิศได้ นอกจากการสื่อสารแล้วยังมีวิทยาศาสตร์การกีฬาที่เป็นแนวทางในการนำมาช่วยสนับสนุนความเป็นเลิศของนักกีฬาวัยรุ่น การอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความเป็นเลิศอย่างดี ก่อนที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาและฝึกซ้อมนักกีฬา ผู้ฝึกสอนต้องมีการนำหลักสูตรใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง และมีความเข้าใจในหลักสูตรนั้น ๆ เป็นอย่างดี ทั้งนี้ นักกีฬาไทยยังขาดการสนับสนุนในเรื่องการฝึกซ้อมอย่างจริงจัง สมาคมควรมีการส่งเสริมให้นักกีฬาได้รับโอกาสไปฝึกซ้อมที่ต่างประเทศ เพื่อให้ได้รับแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาสู่การพัฒนาตนเองอย่างมีคุณภาพ

การฝึกซ้อมที่มีมาตรฐานสากลและมีคุณภาพมากเพียงพอ จะช่วยส่งเสริมให้เกิดคุณภาพในการพัฒนานักกีฬา นอกจากนี้สมาคมควรจัดให้มีการฝึกซ้อมแบบส่วนกลาง เพื่อให้ นักกีฬารุ่นพี่รุ่นน้องได้มีโอกาสพบปะและร่วมฝึกซ้อมด้วยกัน และเกิดการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน การนำความรู้จากนักกีฬาที่มีคุณภาพและความสามารถระดับสากล มาช่วยฝึกซ้อมนักกีฬารุ่นน้องและ

เยาวชนอาจช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านที่ดีขึ้นและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อีกทั้งยังสร้างแรงผลักดันให้ทุกคนมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศได้โดยพร้อมเพรียงกัน การจัดระบบการพัฒนาให้มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริงถือเป็นแนวทางที่ดีและยั่งยืนในการพัฒนานักกีฬา ให้ได้รับความรู้และการพัฒนาที่มีคุณภาพ

“สำหรับแนวทางการสร้างความเป็นเลิศของสมาคมในมุมมองของผู้ปกครองนักกีฬาน้องใหม่อย่างเรา อยากให้ทางสมาคมจัดสรรระบบการสนับสนุนและงบประมาณการจัดการทุกสิ่ง เพื่อช่วยพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดความผลักดันนักกีฬาที่มีเป้าหมายและผลงานอย่างชัดเจน ให้มีศักยภาพในทุก ๆ ด้าน เพื่อพัฒนาต่อยอดความสามารถกันต่อไป” (สรเดช เดชคุ้ม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 ธันวาคม 2562)

การพัฒนาการฝึกซ้อมร่วมกับนักกีฬาที่มีความสามารถ อาจช่วยสร้างแรงบันดาลใจแก่เยาวชน เพื่อให้เกิดการกระตุ้นความตั้งอกตั้งใจในการฝึกซ้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่มีศักยภาพและสมาคมได้นำวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามาสนับสนุนและเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาความเป็นเลิศของกีฬาว่ายน้ำ

“สำหรับการเข้าร่วมส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศนั้น ครอบครัวมีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่สามารถทำได้คือการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การทำตารางในชีวิตประจำวันเพื่อให้เด็ก ๆ ไม่เกิดความเครียดและรู้สึกสนุกในการฝึกซ้อมและพัฒนาตนเอง” (สุรชาติ อุดมชนกุลชัย, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 ธันวาคม 2562)

ซึ่งในปัจจุบันวิทยาศาสตร์การกีฬามีความหลากหลายในการมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาอย่างเต็มที่ ในทุก ๆ สโมสรเริ่มมีการนำนักวิทยาศาสตร์การกีฬามาพัฒนานักกีฬาของตนอย่างใกล้ชิด

“นักโภชนาการและสรีระวิทยา สามารถแนะนำแนวทางในการทานอาหารและปฏิบัติตนให้ถูกหลัก ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับนักกีฬา และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพได้อย่างสมบูรณ์แบบ” (สุกัญญา เจริญวัฒนะ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 มกราคม 2563)

4.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การกีฬาถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ และนักวิทยาศาสตร์การกีฬามีความรู้ความสามารถมากพอที่จะช่วยสนับสนุนและพัฒนานักกีฬาได้ ทั้งนี้การฝึกซ้อมที่ดีและสม่ำเสมอ รวมทั้งได้รับการแนะนำที่ดีจะช่วยให้นักกีฬาประสบความสำเร็จได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักกีฬามีอยู่หลากหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ บุคลากร หรือวิทยาศาสตร์การกีฬา สิ่งเหล่านี้ล้วนมีความจำเป็นในการนำมาสนับสนุนการฝึกซ้อมและการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

“ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศมีอยู่หลายอย่าง เช่น สถานที่ในการฝึกซ้อม เพราะเรามีพื้นที่ในการฝึกซ้อมที่จำกัดและยังไม่มีมาตรฐานนานาชาติ” (เจริญ นพสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2562)

สมาคมให้การสนับสนุนและส่งเสริมนักกีฬาอย่างสุดความสามารถ ซึ่งสมาคมมีการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของการกีฬาแห่งประเทศไทย ที่คาดหวังให้นักกีฬาทุกคนได้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การกระตุ้นความอยากเป็นนักกีฬา การสร้างแรงจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจ มีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนาเป็นอย่างมาก สมาคมสามารถสร้างโอกาสเหล่านี้แก่นักกีฬาได้ เพื่อเพิ่มจำนวนนักกีฬาที่จะมาสร้างความเป็นเลิศแก่สมาคมให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

“ช่วงนี้กระแสความนิยมในกีฬาว่ายน้ำไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร เนื่องจากมีกีฬาอื่น ๆ ที่น่าสนใจอยู่อีกมากมาย บุคคลที่เป็นตัวอย่างในกีฬาที่มีความสำคัญในการดึงดูดให้เยาวชนสนใจอยากที่จะฝึกตาม เราจึงควรสร้างไอดอลที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี ที่สามารถสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬา” (ลาเมธ ส่างแก้ว, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 มกราคม 2563)

ทั้งนี้ผู้ฝึกสอนจัดเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยสนับสนุนและสร้างความเป็นเลิศแก่นักกีฬา ซึ่งความรู้ความสามารถของผู้ฝึกสอนจะส่งผลต่อพัฒนาการของนักกีฬาว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด ผู้ฝึกสอนยังต้องมีการเข้ารับการอบรมหลักสูตรใหม่ ๆ อยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้แก่การพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา การดูแลใส่ใจนักกีฬาเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สมาคมควรตระหนักถึงและควรให้ความสำคัญ เพราะการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ต้องควบคู่กับการดูแลเอาใจใส่นักกีฬาด้วย ไม่ว่าจะเป็นการฝึกซ้อม อาหาร หรือสภาพจิตใจของนักกีฬา สมาคมควรจัดให้มีการนำนักจิตวิทยามาร่วมสนับสนุนการพัฒนาการฝึกซ้อมของนักกีฬาด้วย โดยนักกีฬาเป็นตัวแปรสำคัญในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนา ดังนั้นนักกีฬาสามารถเผยแพร่ความรู้ความสามารถและการฝึกซ้อมที่มีคุณภาพให้แก่เยาวชนและนักกีฬาในรุ่นต่อ ๆ ไป ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่มีอยู่หลายปัจจัย หนึ่งในนั้นคือการพัฒนาพื้นที่ฝึกซ้อม เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีสถานที่ฝึกซ้อมที่มีมาตรฐานเดียวกันกับระดับนานาชาติ ทำให้การฝึกซ้อมยังไม่เป็นไปตามที่ควร ทางสมาคมต้องสรรหางบประมาณในการจัดทำจัดสร้างสระว่ายน้ำที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ตรงจุดและสามารถสู้กับต่างประเทศได้

นอกจากนี้การให้ความสนับสนุนนักกีฬาในทุก ๆ ด้านนั้น ถือเป็น การเข้ามามีส่วนร่วมที่สร้างการพัฒนาได้อย่างแท้จริง ซึ่งในส่วนของผู้ปกครองนั้นมีหน้าที่ดูแลบุตรหลานที่จะเป็นเยาวชนทีมชาติที่ดีในรุ่นต่อ ๆ ไป การได้รับการฝึกซ้อมที่มีคุณภาพควบคู่กับการได้รับการสนับสนุน จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของนักกีฬาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งการฝึกซ้อมควรมีการฝึกกับผู้ฝึกสอนที่มีความรู้ความสามารถและแสวงหาแนวความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาตนเอง และนักวิทยาศาสตร์การกีฬาได้เข้ามามีบทบาทกับการพัฒนานักกีฬาอย่างแพร่หลายและเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันวิทยาศาสตร์การกีฬามีอยู่หลายแขนง ซึ่งช่วยสนับสนุนความสามารถของนักกีฬาให้ประสบความสำเร็จได้ดีและตรงจุดมากขึ้น

“นักวิทยาศาสตร์การกีฬา มีวิธีการในการเข้าร่วมสนับสนุนให้การฝึกซ้อมของนักกีฬาเป็นไปได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จได้มากที่สุด ทุกวันนี้ในหลาย ๆ สโมสรได้มีการนำนักวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกซ้อมอย่างแพร่หลายแล้ว” (พรพจน์ ไชยนอก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 มกราคม 2563)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอสรุปผลการวิจัยในบทที่ 5 สามารถแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป
- 5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

- 1) เพื่อศึกษาแนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยและปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย สามารถนำเสนอการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 การสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

- 1) การนำเสนอองค์ความรู้และเนื้อหาข่าวสารใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬาว่ายน้ำในระดับเยาวชน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา จิตวิทยาทางการกีฬา
- 2) การจัดทำเนื้อหาข่าวสารในหลากหลายช่องทาง เนื้อหาการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสมาคมกีฬาว่ายน้ำ ผู้ฝึกสอน นักกีฬา และผู้ปกครอง เป็นต้น และความต่อเนื่องในการสื่อสาร
- 3) การสื่อสารด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนากีฬาว่ายน้ำ ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับแผนนโยบายในการพัฒนากีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศ

5.1.2 ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

- 1) การนำนโยบายของกีฬาแห่งประเทศไทยมาเป็นบริบทในการบริหารจัดการและพัฒนาสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย เพื่อให้มีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) การสนับสนุนการสร้างความเป็นเลิศ โดยการนำแนวทางและองค์ความรู้ต่าง ๆ มาพัฒนานักกีฬาและผู้ฝึกสอนให้มีความรู้ความสามารถ เกิดการพัฒนาศักยภาพให้ไปสู่จุดมุ่งหมาย และยกระดับความสามารถให้สู้กับนานาชาติได้ต่อไป
- 3) การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจแก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ดี โดยสร้างแบบอย่างที่ดีและมีศักยภาพ มาเป็นแรงกระตุ้นในการพัฒนาความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ฝึกสอน นักกีฬา เป็นต้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยและวิเคราะห์เรื่องแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยค้นพบแนวทางที่จะช่วยพัฒนาและสร้างความเป็นเลิศของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ดังนี้

5.2.1 แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาวัยน้ำของสมาคมกีฬาวัยน้ำแห่งประเทศไทย

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อค้นพบประเด็นสำคัญในการสร้างความเป็นเลิศ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

1) ในการนำเสนอองค์ความรู้และเนื้อหาข่าวสารใหม่ ๆ นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรสื่อสารด้วยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนากีฬาวัยน้ำ เพราะการนำความรู้และหลักสูตรใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในกีฬาวัยน้ำนั้น ต้องมีการประยุกต์เนื้อหาให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและบริบทของสังคมไทย เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปพัฒนานักกีฬาในทุก ๆ ระดับต่อไป โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญนั้นจะมีความสามารถในการช่วยพัฒนาให้เกิดความเป็นเลิศได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กมลรัฐ อินทรทัศน์ (2547) ที่อธิบายว่าประสิทธิผลของการสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะเกิดขึ้นได้ดี ก็ต่อเมื่อมีการวางแผนงานอย่างเหมาะสม เพราะการสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะเน้นเรื่องกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางกายทางจิตหรือทางสังคม

2) สมาคมกีฬาวัยน้ำมีการจัดทำเนื้อหาข่าวสารและกระจายข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่สมาคมกีฬาวัยน้ำได้จัดทำขึ้น ซึ่งเนื้อหาข้อมูลนั้นมีความถูกต้องและชัดเจน เพื่อให้ผู้รับข่าวสารสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยไม่ขาดตกบกพร่อง โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารและเนื้อหาความรู้ใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลาและหลากหลายช่องทาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ ศุกคิด (2548) ที่อธิบายว่ากระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือ กระบวนการสื่อสารเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีจุดสิ้นสุด เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำเรื่อย ๆ ไปไม่จบสิ้น โดยเป้าหมายสำคัญคือความเข้าใจร่วมกันของผู้อยู่ในกระบวนการสื่อสารนั้น ๆ

3) ในประเทศไทยมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาอยู่เป็นจำนวนมาก นักวิทยาศาสตร์การกีฬาแต่ละคนจะมีทักษะและความสามารถที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากวิทยาศาสตร์การกีฬามีอยู่หลายแขนง ทำให้สมาคมกีฬาวัยน้ำต้องการนักวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นจำนวนมาก เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถและนำองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์มาพัฒนาการกีฬาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Roger (1997) ที่อธิบายว่าการสื่อสารเพื่อการพัฒนา หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ความคิดใหม่ หรือนวัตกรรมจากผู้ส่งสาร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้ทัศนคติและเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ของผู้รับสาร

5.2.2 ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อค้นพบประเด็นสำคัญในการสร้างความเป็นเลิศ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

1) สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยนำนโยบายของการกีฬาแห่งประเทศไทยมาตั้งเป็นบริบทของสมาคม ซึ่งเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่า นโยบายนั้นมุ่งเน้นในเรื่องของการสร้างความเป็นเลิศ โดยสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยได้นำองค์ความรู้ใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนาซึ่งองค์ความรู้ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือการนำวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามาใช้ในการฝึกซ้อมนักกีฬา มีผู้เชี่ยวชาญในด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและนักจิตวิทยาที่มีความรู้ความสามารถ เข้ามาร่วมพัฒนาเป็นจำนวนมาก ซึ่งในแต่ละสโมสรได้มีการนำนักวิทยาศาสตร์การกีฬาและนักจิตวิทยา เข้ามาช่วยพัฒนาและฝึกซ้อมนักกีฬาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ ทางด้านการสื่อสารนั้นเห็นได้ว่าสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยได้เร่งพัฒนาช่องทางและเนื้อหาข่าวสารอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถกระจายเนื้อหาข่าวสารและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ไปสู่บุคคลภายนอกได้โดยมีการกระจายข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ Facebook และ Website ของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย การจัดอบรมผู้ฝึกสอน การจัดโครงการพัฒนานักกีฬา โครงการสปอร์ตฮีโร่ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมรัฐ อินทรทัศน์ (2547) ที่กล่าวว่าประสิทธิผลของการสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อมีการวางแผนงานอย่างเหมาะสม เพราะการสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะเน้นเรื่องกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางกายทางจิตหรือทางสังคม ดังนั้นการวางแผนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่ดีจึงต้องคำนึงทั้งคนและสังคมเป็นหลัก

2) สมาคมกีฬาว่ายน้ำได้สนับสนุนการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศของนักกีฬา โดยการจัดให้มีโครงการสนับสนุนนักกีฬาให้มีโอกาสไปฝึกซ้อมที่ต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนที่ช่วยให้นักกีฬาได้รับประโยชน์และก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการกีฬาแห่งประเทศไทย (2561) ที่กล่าวว่าสร้างนักกีฬาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนสามารถพัฒนาเป็นทีมชาติ และใช้วิธีการคัดเลือกที่หลากหลายและใช้ข้อมูลหลาย ๆ ด้านในการพิจารณาคัดเลือก โดยเฉพาะการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแต่ละชนิดกีฬาร่วมกัน รวมทั้งการใช้ผลสัมฤทธิ์ความสำเร็จทางการกีฬา ไม่ควรใช้เฉพาะเหรียญรางวัลอย่างเดียว ควรใช้สถิติร่วมด้วย จะทำให้ผู้ที่มีศักยภาพทางกีฬาแท้จริง

3) ทางด้านปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศนั้น เห็นได้ว่ามีอยู่หลากหลายแนวทางด้วยกัน ซึ่งการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้เกิดความต้องการมีส่วนร่วมนั้น

สามารถสร้างได้โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมและเพิ่มช่องทางในการสื่อสารกับสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยให้มากขึ้น ซึ่งการเพิ่มช่องทางในการสื่อสารถือเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ปกครอง บุคลากรและบุคคลทั่วไปได้เป็นอย่างดี โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศนั้นต้องพัฒนาเป็นลำดับขั้นตอน นอกจากนั้นการสร้างแบบอย่างในการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจก็มีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน เช่น ใคดอลในการว่ายน้ำ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527) ที่อธิบายไว้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึงการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทางทำให้เกิดความมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

การศึกษาปัญหาในการวิจัยครั้งนี้พบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาและการมีส่วนร่วม ซึ่งทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้กระบวนการพัฒนาบรรลุเป้าหมาย เป็นการสื่อสารในเชิงประยุกต์ ที่มีหลักการและแนวทางการปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและแนวความคิดต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนา ซึ่งจะต้องผสมผสานการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ อย่างมีระบบ เพื่อโน้มน้าวให้ประชาชนสนใจในประเด็นปัญหาเฉพาะเรื่อง รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหานี้ด้วย และทฤษฎีแนวคิดการมีส่วนร่วมนั้น คือกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด ซึ่งเป็นการสื่อสารสองทางระหว่างบุคคลต่อกัน บุคคลต่อชุมชนหรือองค์กร

ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการสื่อสารและปัจจัยการมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยค้นพบจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่าองค์ความรู้ที่สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยนำมาพัฒนาความสามารถของวงการกีฬาว่ายน้ำนั้นยังมีจุดอ่อนอยู่หลายประการ เมื่อเทียบกับผลการศึกษาของผู้วิจัยที่ศึกษาในเรื่องแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย จะเห็นได้ว่าช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการรู้ของประชาชนและบุคลากรได้มากเท่าที่ควร ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยควรมีการพัฒนาช่องทางในการกระจายข่าวสารของสมาคมก่อนเป็นอันดับแรกในการบริหารองค์กร โดยการกระจายข่าวสารที่มีคุณภาพและมีความชัดเจนจะช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักกีฬาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากีฬาว่ายน้ำมากขึ้น อันจะนำไปสู่การสร้างความเป็นเลิศที่ต่อเนื่องและสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนัยที่สำคัญ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

1) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารเกี่ยวกับการสร้างความเป็นเลิศของนักกีฬาในประเทศมากขึ้น เพื่อให้นักกีฬาของประเทศไทยเกิดการพัฒนาศักยภาพมากพอที่จะมุ่งสู่ระดับนานาชาติ

2) การสื่อสารองค์ความรู้ในการสร้างความเป็นเลิศนั้น ควรประยุกต์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งในแต่ละกลุ่มเป้าหมายมีการนำองค์ความรู้ไปพัฒนาไม่เหมือนกัน และควรมีแนวทางในการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

3) ควรมีการนำองค์ความรู้และหลักสูตรใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนาบุคลากรและนักกีฬาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางใหม่ ๆ และยกระดับความสามารถของนักกีฬาให้มุ่งสู่ระดับนานาชาติ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

1) จัดการอบรมและกิจกรรมในแต่ละจังหวัด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความสำคัญในการกระจายข่าวสาร เพื่อให้บุคลากรและนักกีฬาทราบข่าวสารโดยทั่วถึง และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาคมได้

2) ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการสร้างความเป็นเลิศของแต่ละกลุ่มเป้าหมายไม่เหมือนกัน ดังนั้นควรมีการศึกษาว่าจะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยวิธีการใด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเข้ามามีส่วนร่วมกับการสร้างความเป็นเลิศของกีฬาว่ายน้ำ

3) การสนับสนุนจากสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาและบุคลากร ซึ่งการสนับสนุนของสมาคมกีฬาว่ายน้ำในด้านต่าง ๆ จะช่วยส่งเสริมให้ทุกกลุ่มเป้าหมายประสบความสำเร็จและเกิดความเป็นเลิศได้ดียิ่งขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากได้ดำเนินการวิจัยเรื่องแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาในเชิงปริมาณเพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนที่มีความสนใจและต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเป็นเลิศของกีฬาว่ายน้ำ ว่ามีช่องทางใดหรือวิธีใดที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารภายในสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กมลรัฐ อินทรทัศน์. (2547). *การสื่อสารกับการพัฒนา* (หน่วยที่ 11-15). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กวรรณ เวชชานุเคราะห์. (2558). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนคลองโคกน จังหวัดสมุทรสงคราม*
(Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). *ความเป็นเลิศในเส้นทางอาชีพการกีฬา*. กรุงเทพฯ: กรมพล
ศึกษา.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2542). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: คณะ
วิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ครองชัย พรหมเทพ. (2523). *ตำรากรีฑา 1*. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑารัตน์ โสดาศรี. (2558). *การประชาสัมพันธ์และช่องทางในการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: กรม
ประชาสัมพันธ์.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2527). *การบริหารงานพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนส โตร์.
- ชลวัฒน์ โพธิ์ด้วง. (2558). *แนวทางการจัดการแข่งขันว่ายน้ำชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย*
(Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ* (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- เดชพันธุ์ ประวิชัย. (2543). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เดือนเพ็ญ ประทุม. (2554). *แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างวัฒนธรรมแกร่งในองค์กรกรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย* (Unpublished Master's thesis). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
กรุงเทพฯ.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง*.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ 598.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. นครปฐม:
มหาวิทยาลัยมหิดล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญเลิศ สุกดิติก. (2551). เอกสารการสอนประมวลสาระ ชุดวิชาปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร สาขาวิชานิติศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรมะ สตะเวทิน. (2540). *หลักและทฤษฎีการสื่อสาร*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยุพาพร รุ่งงาม. (2545). *การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ* (Unpublished Master's thesis). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วารสารสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย. (2561). *เปิดแผนพัฒนากีฬาปี 2561 เร่งขับเคลื่อนสู่รูปธรรม*. สืบค้นจาก http://www.swimming.or.th/Pdf_Magazine/
- วีระศักดิ์ เพียรชอบ. (2520). การพลศึกษาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ. *วารสารศึกษาศาสตร์ศึกษาและสันตนาการ*, 1(45), 39.
- สมคิด พรหมจ้อย, เจียรระโน ทรงชัยกุล, และศักดิ์ชัย พิทักษ์วงศ์. (2539). *แนวทางการพัฒนาการกีฬาในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย. (2561). *โครงการส่งเสริมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ*. สืบค้นจาก <http://www.swimming.or.th/>
- สำนักงบประมาณของรัฐสภา. (2562). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559)*. สืบค้นจาก <https://www.parliament.go.th/pbo/>
- สุภาพ พลอยแหวน. (2540). *สภาพปัญหาและการดำเนินงานของสมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย* (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- เสถียร เขยประทับ. (2540). *การสื่อสารและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). *Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity*. New York: World Developments.
- Roger, E. M. (1997). *Communication of Innovations : A Cross – Culture Approach*. New York: The Free Pree.
- Servaes, J. (2003). *Approaches to Development ; Studies on Communication for Development*. Paris: UNESCO.
- Zaremba, A. J. (2003). *Organizational communication: Foundations for business & management*. Mason OH: Thomson South-Western.

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจผู้วิจัยจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นเลิศของกีฬาว่ายน้ำ ในโอกาสต่อไป โดยหัวข้อในการสัมภาษณ์ครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากท่านในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้ตามความเป็นจริง เพื่อจะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนากีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ โดยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้ ผู้วิจัยจะจัดเก็บไว้นำไปใช้ในเชิงวิชาการเท่านั้น ขอกราบขอบพระคุณล่วงหน้าไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นายยุทธศาสตร์ เดโชชัยวัฒน์

นิสิตหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ส่วนที่ 1 แนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

- ท่านคิดว่าสมาคมกีฬาว่ายน้ำมีปัญหาในการสื่อสารเพื่อความเป็นเลิศ ระหว่าง สมาคม-ผู้ฝึกสอน สมาคม-นักกีฬา ผู้ฝึกสอน-นักกีฬา อย่างไรบ้าง
- ท่านคิดว่าสมาคมกีฬาว่ายน้ำมีการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ เพื่อในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำในบริบทของสังคมไทยอย่างไร
- ท่านคิดว่าเนื้อหาความรู้ในรูปแบบใดที่ควรสื่อสาร เพื่อสร้างการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
- ท่านคิดว่าการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศ ควรพัฒนาอย่างไร
- ท่านคิดว่าควรสื่อสารการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศด้วยวิธีและช่องทางใดบ้าง

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำของสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

- ท่านคิดว่าสมาคมกีฬาว่ายน้ำแห่งประเทศไทยนำนโยบายของการกีฬาแห่งประเทศไทยในเรื่องการสร้างความเป็นเลิศมาใช้หรือไม่ อย่างไรบ้าง
- ท่านคิดว่าสมาคมกีฬาว่ายน้ำควรมีแนวทางในการสร้างนักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศให้มีความต่อเนื่องอย่างไร
- ท่านคิดว่าแนวทางที่จะช่วยสนับสนุนการสร้างความเป็นเลิศในกีฬาว่ายน้ำ
- ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ คือเรื่องใดบ้าง
- ท่านคิดว่าสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนากีฬาสร้างความเป็นเลิศอย่างไรบ้าง

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ยุทธศาสตร์ เดโชชัยวัฒน์
วัน เดือน ปีเกิด	5 ธันวาคม 2533
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาวารสารศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยุและโทรทัศน์, 2555 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, 2563
ที่อยู่ปัจจุบัน	502/19 ซอยเตชะตุ่งคะ1 ถนนเตชะตุ่งคะ แขวงดอนเมือง เขตสีกัน กรุงเทพมหานคร 10210

